

ДЗЕІ АПОСТАЛАЎ

1 (1-26)

¹Першую кнігу я напісаў, Тэафіле, пра ўсё, што рабіў Езус і чаму вучыў ад пачатку ²аж да дня, калі, даўшы праз Духа Святога наказы Апосталам, якіх выбраў, быў забраны на неба. ³Перад імі з’явіўся жывым пасля сваёй мукі ў шматлікіх доказах. На працягу сарака дзён аб’яўляўся ім і казаў пра Божае Валадарства. ⁴Калі разам елі, наказаў ім: «Не адыходзьце з Ерузалема, але чакайце абяцанага Айцом, пра што вы чулі ад Мяне: ⁵Ян хрысціў вадою, а вы будзеце ахрышчаныя праз некалькі дзён Духам Святым».

⁶Таму сабраныя пыталіся ў Яго: «Пане, ці не ў гэтым часе Ты адбудуеш каралеўства Ізраэля?» ⁷Ён жа адказаў ім: «Не вам ведаць часы ці поры, якія Айцец прызначыў сваёй уладай. ⁸Але прымеце моц Духа Святога, які на вас сыдзе, і будзеце Маімі сведкамі ў Ерузалема і ва ўсёй Юдэі, і ў Самарыі, і ажно да краю зямлі».

⁹Калі сказаў гэта, яны ўбачылі, як Ён узнёсся, і воблака забрала Яго з іхніх вачэй. ¹⁰Калі яны пільна ўзіраліся ў неба, як Ён узыходзіў, вось два мужы сталі перад імі ў белым адзенні ¹¹і сказалі: «Галілейцы, чаго стаіце і ўглядаецеся ў неба? Гэты Езус, забраны ад вас на неба, прыйдзе таксама, як вы бачылі Яго, калі Ён узыходзіў на неба».

¹²Тады вярнуліся ў Ерузалем з гары, называнай Аліўнай, што непадалёк ад Ерузалема, на адлегласці шабатовай дарогі. ¹³А калі прыйшлі, падняліся ў святліцу, дзе быў Пётр і Ян, Якуб і Андрэй, Філіп і Тамаш, Барталамей і Мацвей, Якуб Алфееў і Сымон Зелот, і Юда Якубаў. ¹⁴Усе яны сумесна трывалі ў малітве разам з жанчынамі і Марыяй, маці Езуса, і з братамі Ягонымі.

¹⁵У тыя дні Пётр стаў сярод вучняў, а сабралася разам каля ста дваццаці чалавек, і сказаў: ¹⁶«Браты, належала споўніцца словам Пісання, якія Дух Святы прадказаў вуснамі Давіда пра Юду, стаўшага правадыром для тых, хто схавіў Езуса. ¹⁷Бо ён быў залічаны да нас і атрымаў удзел у тым самым служэнні. ¹⁸За плату беззаконня ён набыў поле, і калі павесіўся, трэснуў напалам, і вывалілася ўсё нутро яго. ¹⁹І даведаліся пра гэта ўсе жыхары Ерузалема, таму поле гэтае на іх уласнай мове было названа Акелдама, што значыць “поле крыві”. ²⁰Бо ў кнізе Псальмаў напісана:

*“Няхай апусце жыллё ягонае,
і няхай не будзе жыхароў у ім”*,

і: *“Пасаду ягоную няхай зойме іншы”*.

²¹Таму трэба, каб з тых мужоў, якія былі з намі ўвесь час, калі заставаўся з намі Пан Езус, ²²пачынаючы ад Янавага хросту аж да дня, калі быў забраны ад нас на неба, адзін стаў разам з намі сведкам Яго ўваскрасення».

²³І паставілі дваіх: Юзафа, якога звалі Барсабам, а празывалі Юстам, і Мацея. ²⁴Памаліўшыся, сказалі: «Ты, Пане, ведаеш сэрцы ўсіх, пакажы з гэтых двух аднаго, якога Ты выбраў, ²⁵каб ён заняў месца ў гэтым служэнні і апостальстве, ад якога адышоў Юда, каб пайсці на сваё месца». ²⁶І далі ім лёсы, і выпаў лёс на Мацея, і ён быў далучаны да адзінаццаці Апосталаў.

2 (1-47)

¹Калі настаў дзень Пяцідзсятніцы, усе былі разам у тым самым месцы. ²І раптам узняўся шум з неба, нібы павеў моцнага ветру, і напоўніў увесь дом, дзе сядзелі яны. ³І з'явіліся ім яныкі падзеленыя, быццам ад агня, і затрымаліся на кожным з іх. ⁴І напоўніліся ўсе Духам Святым, і пачалі гаварыць на іншых мовах, як Дух даваў ім прамаўляць.

⁵Былі ў Ерузалеме жыхары Юдэі, людзі пабожныя з усякага народу пад небам. ⁶Калі ўзняўся шум гэты, сабралася мноства людзей і захвалывалася, бо кожны з іх чуў, што яны гавораць на ягонай мове. ⁷Былі ўражаныя і здзіўляліся, кажучы: «Ці ж усе тыя, хто гаворыць, не галілейцы? ⁸Як жа мы чуем кожны сваю мову, у якой нарадзіліся? ⁹Парфяне і мідзяне, і эламіты, і жыхары Месапатаміі, Юдэі і Кападокіі, Понта і Азіі, ¹⁰Фрыгіі і Памфіліі, Егіпта і частак Лівіі, сумежных з Кірынэяй, ды прыезджыя рымляне, ¹¹юдэі і празеліты, крыцяне і арабы, — мы чуем, што яны гавораць нашымі мовамі пра вялікія справы Божыя». ¹²Усе былі ўражаныя і ў замяшанні, кажучы адзін аднаму: «Што гэта значыць?» ¹³А іншыя з насмешкай казалі: «Яны напіліся маладога віна».

¹⁴Тады ўстаў Пётр разам з Адзінаццацю, узняў рукі свае і прамовіў моцным голасам да іх: «Мужы юдэйскія і ўсе жыхары Ерузалема, пазнайце і выслухайце мае словы. ¹⁵Яны не п'яныя, як вы думаеце, бо яшчэ толькі трэцяя гадзіна дня, ¹⁶але гэта тое, што было сказана прарокам Ёэлем:

¹⁷“І будзе ў апошнія дні, — кажа Бог:

*Я пралью з Духа Майго на кожнае цела,
і будуць прарочыць сыны вашыя і дочки вашыя,
а юнакі вашыя будуць бачыць візіі,
а старцам вашым будуць сніцца сны.*

¹⁸І на слуг Маіх, і на служанак Маіх
у тыя дні Я пралью Духа Майго,
і яны будуць прарочыць.

¹⁹І ўчыню цуды на небе ўверсе, і знакі на зямлі ўнізе:
кроў, і агонь, і клубы дыму.

²⁰Сонца абернецца ў цемру,
а месяц — у кроў,
перш чым настане дзень Пана,
вялікі і слаўны.

²¹І кожны, хто пакліча імя Пана, будзе збаўлены”.

²²Мужы ізраэльскія, выслухайце гэтыя словы: Езус з Назарэта быў чалавекам, якога Бог паказаў вам у сіле, цудах і знаках, якія Бог учыніў праз Яго сярод вас, як і самі ведаеце. ²³Яго, выдадзенага паводле вызначанай волі і прадбачання Богага, вы, укрыжаваўшы рукамі бязбожных, забілі. ²⁴Але Бог уваскрасіў Яго, вызваліўшы ад мукаў смерці, бо немагчыма было, каб яна трымала Яго. ²⁵Давід жа гаворыць пра Яго:

*“Пана я маю заўсёды перад вачыма,
бо Ён праваруч мяне, каб я не пахіснуўся.*

²⁶ Таму радуецца маё сэрца
і весяліцца язык мой,

і цела маё будзе спачываць у надзеі.

²⁷ Бо не пакінеш душы маёй у адхлані,
і не дасі Святому Твайму ўбачыць тленне.

²⁸ Ты даў мне пазнаць дарогі жыцця.

Ты напоўніш мяне радасцю перад абліччам Тваім”.

²⁹ Браты, дазвольце мне сказаць вам адкрыта пра патрыярха Давіда, які памёр і пахаваны, і магіла ягоная знаходзіцца сярод нас па сённяшні дзень.

³⁰ Будучы ж прарокам і ведаючы, што Бог прысягнуў яму пасадзіць на ягоным троне патамка ягонага, ³¹ ён прадбачыў і казаў пра ўваскрасенне Хрыста, што Ён не застанецца ў адхлані, і цела Ягонае не ўбачыць тленне.

³² Гэтага Езуса ўваскрасіў Бог, чаму ўсе мы сведкі. ³³ Вось, узнесены правіцаю Бога і атрымаўшы ад Айца абяцанне Духа Святога, Ён праліў Яго, як вы бачыце і чуеце. ³⁴ Бо Давід не ўзышоў на неба, але сам ён кажа:

“Пан сказаў майму Пану: Сядай праваруч Мяне,

³⁵ пакуль не пакладу ворагаў тваіх да падножжя Твайго”.

³⁶ Няхай кожны дом Ізраэля цвёрда ведае, што гэтага Езуса, якога вы ўкрыжавалі, Бог зрабіў і Панам, і Месіяй».

³⁷ Калі ж пачулі гэта, змягчэла сэрца іхняе, і яны казалі Пятру і астатнім Апосталам: «Што нам рабіць, браты?» Сказаў ім Пётр: ³⁸ «Пакайцеся, і няхай кожны з вас ахрысціцца ў імя Езуса Хрыста дзеля адпушчэння грахоў вашых, і атрымаеце дар Духа Святога. ³⁹ Бо вам належыць абяцанне і дзеям вашым, і ўсім тым, хто далёка, каго толькі пакліча Пан Бог наш». ⁴⁰ І многімі іншымі словамі ён сведчыў і навучаў, кажучы: «Ратуйцеся ад гэтага падступнага пакалення». ⁴¹ Тыя ж, хто прыняў слова ягонае, ахрысціліся. І далучылася ў гэты дзень да іх каля трох тысяч людзей.

⁴² І трывалі яны ў вучэнні Апосталаў і ў супольнасці, у ламанні хлеба і ў малітвах. ⁴³ І быў страх у кожнай душы; шмат цудаў і знакаў чынілі Апосталы.

⁴⁴ Усе ж вернікі былі разам, і ўсё ў іх было супольнае; ⁴⁵ і прадавалі набытак свой і маёмасць, і дзялілі паміж усімі, хто меў патрэбу. ⁴⁶ Штодня збіраліся аднадушна ў святыні, і ламаючы дома хлеб, яны спажывалі ежу ў радасці і прастаце сэрца, ⁴⁷ праслаўляючы Бога і маючы прыхільнасць усяго народу. А Пан штодня далучаў да іх тых, хто меў быць збаўлены.

3 (1-26)

¹ А дзевятай гадзіне Пётр і Ян уваходзілі ў святыню на малітву. ² І быў там чалавек, кульгавы ад нараджэння, якога прыносілі і садзілі штодня каля брамы святыні, што звалася Прыгожай, каб ён прасіў міласціну ў тых, хто ўваходзіў у святыню. ³ Калі ён убачыў Пятра і Яна, якія збіраліся ўвайсці ў святыню, папрасіў у іх міласціну. ⁴ Пётр, прыгледзеўся з Янам да яго і сказаў: ⁵ «Паглядзі на нас». І ён паглядзеў на іх, спадзеючыся што-небудзь атрымаць. Але Пётр сказаў: ⁶ «Срэбра і золата не маю, але што маю, тое даю табе: у імя Езуса Хрыста з Назарэта, устань і хадзі!» ⁷ І, узяўшы яго за правую руку, падняў яго.

Адразу ўмацаваліся ногі яго і ступні.⁸ Ён ускочыў, устаў і пачаў хадзіць, і ўвайшоў з імі ў святыню, ходзячы, падскокваючы і славячы Бога.⁹ Усе людзі бачылі, як ён хадзіў і славіў Бога.¹⁰ І пазналі яго, што гэта быў той, які сядзеў каля Прыгожай брамы святыні дзеля міласціны, і напоўніліся жахам і здзіўленнем ад таго, што сталася з ім.

¹¹Ён не адступаўся ад Пятра і Яна, таму ўвесь народ у здзіўленні збегся да іх на ганак, званы Саламонавым.¹² Убачыўшы гэта, Пётр сказаў народу: «Мужы ізраэльскія, чаго здзіўляецеся? Чаго так глядзіце на нас, быццам мы ўласнай сілаю або пабожнасцю зрабілі так, што ён ходзіць? ¹³*Бог Абрагама, Ісаака і Якуба, Бог айцоў нашых* уславіў Слугу свайго, Езуса, якога выдалі вы і адракліся ад Яго перад Пілатам, калі той вырашыў адпусціць Яго.¹⁴ Вы адракліся ад Святога і Справядлівага, а прасілі памілаваць забойцу.¹⁵ Вы забілі Пачынальніка Жыцця, якога Бог уваскрасіў з мёртвых, чаго мы сведкі.¹⁶ І праз веру ў імя Ягонае таго, каго бачыце і ведаеце, імя гэтае ўмацавала. Вера, што паходзіць ад Яго, дала яму гэтае аздараўленне перад усімі вамі.

¹⁷Цяпер, браты, я ведаю, што вы зрабілі гэта з няведання, як і кіраўнікі вашыя.¹⁸ А Бог здзейсніў тое, што абвяшчаў вуснамі ўсіх прарокаў, што Памазанік Яго будзе цяпець.¹⁹ Дык пакайцеся і навярніцеся, каб знішчаныя былі грахі вашыя,²⁰ каб прыйшла ад Пана гадзіна палёгкі, і каб паслаў Ён вам таго, хто быў прадказаны, — Езуса Хрыста,²¹ якога неба павінна было прыняць да часоў аднаўлення ўсяго, пра што спрадвеку казаў Бог вуснамі сваіх святых прарокаў.²² Майсей сказаў: *“Пан Бог дасць вам Прарока з братоў вашых, падобнага да мяне; слухайцеся Яго ва ўсім, што Ён вам скажа.* ²³*І кожны, хто не паслухае таго Прарока, будзе знішчаны ў народзе”.* ²⁴І ўсе прарокі, якія прамаўлялі з часоў Самуэля і пасля яго, абвяшчалі дні гэтыя.

²⁵Вы — сыны прарокаў і завету, які Бог заключыў з айцамі вашымі, кажучы Абрагаму: *“Благаслаўленыя будуць у тваім патомстве ўсе народы зямлі”.* ²⁶Для вас найперш Бог уваскрасіў Слугу свайго і паслаў Яго, каб Ён благаславіў вас і адварнуў кожнага ад беззаконняў вашых».

4 (1-37)

¹Калі яны прамаўлялі да народу, падышлі да іх святары і дазорац святыні, і садукееі,² абураныя тым, што яны навучаюць народ і абвяшчаюць уваскрашэнне ў Езусе.³ І схапілі іх, і кінулі ў вязніцу да раніцы, бо ўжо быў вечар.⁴ А многія з тых, хто чуў прамову, паверылі. І было каля пяці тысяч мужчын.

⁵На другі дзень сабраліся іх правадыры, старэйшыны і кніжнікі ў Ерузалеме,⁶ і першасвятар Анна, і Каяфа, і Ян, і Аляксандр ды іншыя, што былі з роду першасвятарскага.⁷ Яны паставілі іх пасярэдзіне і пыталіся: «Якою моцаю або чым імем вы зрабілі гэта?»⁸ Тады Пётр, напоўнены Духам Святым, сказаў ім: «Правадыры народу і старэйшыны,⁹ калі нас сёння дапытваюць за добры ўчынак, дзякуючы якому гэты хворы чалавек выздаравеў,¹⁰ то няхай будзе вядома вам і ўсяму народу ізраэльскаму, што гэты чалавек стаіць перад вамі здаровы дзякуючы імені Езуса Хрыста, Назараніна, якога вы ўкрыжавалі і якога Бог уваскрасіў з мёртвых.

¹¹ Ён — камень, які вы, будаўнікі, адкінулі,
і які стаўся галавою вугла.

¹² І няма ні ў кім іншым збаўлення, бо няма іншага імя пад небам, дадзенага людзям, у якім мы можам атрымаць збаўленне».

¹³ Бачучы адвагу Пятра і Яна, і даведаўшыся, што гэта людзі непісьменныя і простыя, здзівіліся. І пазналі іх, што яны былі з Езусам. ¹⁴ Гледзячы на аздароўленага чалавека, які стаяў з імі, нічога не маглі адказаць. ¹⁵ Загадаўшы ім выйсці з месца пасяджэнняў, раіліся паміж сабою, кажучы: ¹⁶ «Што нам рабіць з гэтымі людзьмі? Бо яны ўчынілі відавочны цуд, пра які стала вядома ўсім жыхарам Ерузалема. І мы не можам запырэчыць гэтаму. ¹⁷ Але, каб гэта далей не пашыралася ў народзе, забаронім ім пад пагрозаю, каб не прамаўлялі больш ад гэтага імя да ніводнага чалавека». ¹⁸ Тады паклікалі іх і забаранілі ім увогуле прамаўляць і навучаць у імя Езуса. ¹⁹ Але Пётр і Ян адказалі ім: «Падумайце, ці справядліва перад Богам слухацца вас больш, чым Бога? ²⁰ Мы не можам маўчаць пра тое, што бачылі і чулі». ²¹ А тыя зноў прыгразілі і адпусцілі іх, таму што з-за людзей не змаглі пакараць іх, бо ўсе славiлі Бога за тое, што сталася. ²² Бо больш за сорок гадоў было таму чалавеку, з якім стаўся гэты цуд аздараўлення.

²³ Калі іх адпусцілі, яны прыйшлі да сваіх і паведамiлі, што сказалі ім першасвятары і старэйшыны. ²⁴ Тыя, выслухаўшы іх, узнялі разам голас да Бога і сказалі: «Валадару, Ты стварыў неба і зямлю, і мора, і ўсё, што ў іх. ²⁵ Ты праз Духа Святога вуснамі айца нашага Давіда, слугі Твайго, сказаў:

*“Чаму бунтуюцца язычнікі
і народы задумалі марнае?*

²⁶ *Паўсталі каралі зямлі
і валадары сабраліся разам*

супраць Пана і супраць Памазаніка Яго”.

²⁷ Бо, сапраўды, супраць святога Слугі Твайго Езуса, якога Ты намасціў, сабраліся ў гэтым горадзе Ірад і Понцій Пілат разам з язычнікамі і народам Ізраэля, ²⁸ каб учыніць тое, што Твая рука і воля Твая прадвызначыла. ²⁹ І цяпер, Пане, паглядзі на пагрозы іхнія і дай слугам Тваім з усёй адвагаю абвяшчаць слова Тваё. ³⁰ Выцягні сваю руку дзеля аздараўлення, няхай стануцца знакі і цуды ў імя святога Слугі Твайго Езуса».

³¹ І калі памаліліся, затрэслася месца, на якім яны сабраліся, і ўсе напоўніліся Духам Святым, і адважна абвяшчалі Божае слова.

³² Усе тыя, хто паверыў, былі адзіныя сэрцам і душою, і ніхто не называў уласным нічога з маёмасці сваёй, якая належала яму, але ўсё ў іх было супольнае. ³³ Апосталы з вялікай моцаю давалі сведчанне пра ўваскрасенне Пана Езуса, і ўсе яны мелі вялікую ласку. ³⁴ Не было сярод іх нікога, хто б цярэў нястачу, бо ўсе, хто валодаў зямлёю або дамамі, прадавалі іх ³⁵ і прыносілі грошы ад продажу, і клалі да ног Апосталаў. А раздавалася кожнаму паводле патрэбы ягонай. ³⁶ Юзаф жа, якога Апосталы называлі Барнабам, што азначае «сын суцяшэння», левіт, родам з Кіпра, ³⁷ прадаў зямлю, якую меў, прынес грошы і паклаў да ног Апосталаў.

5 (1-42)

¹Адзін чалавек, па імені Ананія, са сваёй жонкай Сапфірай, прадаў свой набытак ²і ўтаіў з ведама жонкі частку вылучаных сродкаў, а частку прынес і паклаў перад нагамі Апосталаў. ³Але Пётр сказаў: «Ананія, чаму сатана напоўніў тваё сэрца, каб ты зманіў перад Духам Святым і ўтаіў частку сродкаў за зямлю? ⁴Хіба тое, што ты меў, не было тваім, а прададзенае ці не было ў тваёй уладзе? Чаму ты задумаў гэта ў сваім сэрцы? Ты зманіў не перад людзьмі, а перад Богам!» ⁵Пачуўшы гэтыя словы, Ананія ўпаў і памёр. І вялікі страх ахапіў усіх, хто чуў гэта. ⁶Юнакі ўсталі, узялі яго, вынеслі і пахавалі.

⁷Гадзіны праз тры прыйшла яго жонка, не ведаючы пра тое, што адбылося. ⁸Пётр спытаўся ў яе: «Скажы мне, ці за столькі вы прадалі зямлю?» Яна адказала: «Так, за столькі». ⁹Тады Пётр сказаў ёй: «Чаму гэта вы дамовіліся выпрабаванне Духа Панскага? Вось, на парозе ногі тых, хто пахаваў твайго мужа, — яны вынесуць і цябе». ¹⁰Яна адразу ўпала перад яго нагамі і аддала духа. Юнакі ж, калі ўвайшлі, знайшлі яе мёртвай, і вынеслі, і пахавалі каля мужа яе. ¹¹І вялікі страх ахапіў увесь Касцёл і ўсіх, хто чуў гэта.

¹²Рукамі Апосталаў было ўчынена ў народзе шмат знакаў і цудаў. Усе аднадушна сыходзіліся на ганак Саламона. ¹³З астатніх жа ніхто не асмельваўся далучыцца да іх, а народ узвялічваў іх. ¹⁴Усё больш праз веру далучалася да Пана, мноства мужчын і жанчын, ¹⁵так што выносілі хворых на вуліцы і клалі іх на насілках і ложках, каб хоць цень Пятра, калі ён праходзіў, упала на каго-небудзь з іх. ¹⁶Сыходзілася таксама ў Ерузалем з навакольных мястэчак мноства людзей, якія прыносілі хворых і апанаваных нячыстымі духамі, і ўсе яны вылечваліся.

¹⁷Тады першасвятар і ўсе тыя, хто быў разам з ім, з кола садукееў, поўныя зайздрасці, ¹⁸схапілі Апосталаў і кінулі іх у гарадскую турму. ¹⁹Але ноччу анёл Пана адчыніў дзверы вязніцы, вывеў іх і сказаў: ²⁰«Ідзіце і абвяшчайце народу ў святыні ўсе словы жыцця гэтага». ²¹Яны ж, паслухаўшыся, увайшлі раніцай у святыню і навучалі.

Першасвятар і тыя, хто быў разам з ім, прыйшлі, склікалі Сінэдрыён і ўсіх старэйшын сыноў Ізраэля, і паслалі ў вязніцу, каб прывялі Апосталаў. ²²Калі ж слугі прыйшлі, не знайшлі іх у вязніцы. Вярнуўшыся, яны казалі: ²³«Турма была замкнёнай і ў поўнай бяспецы, і варта стаяла пры дзвярах. Аднак, адчыніўшы, мы нікога там не знайшлі». ²⁴Калі дзварац святыні і першасвятары пачулі гэтыя словы, не зразумелі, што сталася. ²⁵Але нехта прыбыў і сказаў ім: «Вось мужы, якіх вы кінулі ў вязніцу, стаяць у святыні і навучаюць народ».

²⁶Тады дзварац пайшоў са слугамі і прывёў іх без прымусу, таму што баяліся народу, каб не закідалі іх камянямі. ²⁷Калі слугі прывялі Апосталаў у Сінэдрыён, першасвятар спытаўся ў іх: ²⁸«Ці не строга забаранілі мы вам навучаць у імя гэтае? І вось вы напоўнілі ўвесь Ерузалем вучэннем вашым і хочаце абвінаваціць нас у крыві таго чалавека». ²⁹Пётр і Апосталы адказалі: «Трэба слухацца Бога больш, чым людзей. ³⁰Бог айцоў нашых уваскрасіў Езуса, якога вы схапілі і павесілі на дрэве. ³¹Бог узвысіў Яго правіцаю сваёй як Уладара і Збаўцу, каб даць Ізраэлю пакаянне і адпушчэнне грахоў. ³²І мы сведкі

гэтых слоў, і Дух Святы, якога Бог даў тым, хто паслухмяны Яму». ³³Тыя, калі пачулі гэта, разгневаліся і вырашылі іх забіць.

³⁴Адзін з фарысеяў па імені Гамаліэль, настаўнік Закону, паважаны ўсім народам, устаў у Сінэдрыёне і загадаў на хвіліну вывесці гэтых людзей. Пасля сказаў: ³⁵«Мужы ізраэльскія, добра падумайце, што хочаце зрабіць з гэтымі людзьмі. ³⁶Бо нядаўна перад гэтым з'явіўся Тэўда, выдаючы сябе за кагосьці вялікага. Далучылася да яго каля чатырохсот чалавек. Але ён быў забіты, і ўсе, хто слухаў яго, разышліся і зніклі. ³⁷Пасля яго, падчас перапісу, з'явіўся Юда з Галілеі і павёў народ за сабою. Але і ён загінуў, і ўсе, хто слухаўся яго, рассеяліся. ³⁸І цяпер кажу вам: адступіцеся ад гэтых людзей і пакіньце іх. Бо калі гэтая задума і гэтая справа ад людзей, то яна знікне, ³⁹а калі ад Бога, то вы не здолееце знішчыць іх. Каб часам вы не змагаліся з Богам!»

І яны паслухаліся яго. ⁴⁰Паклікаўшы Апосталаў, збілі іх і забаранілі ім прамаўляць у імя Езуса, і адпусцілі. ⁴¹А яны пайшлі з Сінэдрыёна, радуючыся, што былі годныя цярпець знявагу за гэтае імя. ⁴²Не пераставалі кожны дзень навучаць у святыні і па дамах і абвясчаць Евангелле пра Езуса Хрыста.

6 (1-15)

¹У тыя дні, калі колькасць вучняў павялічвалася, эліністы пачалі наракаць на габрэяў, што яны забываюць пра іхніх удоваў у штодзённым служэнні. ²Тады Дванаццаць склікалі ўсіх вучняў і сказалі: «Нягожа, каб мы заняббалі слова Божае і служылі пры сталах. ³Таму, браты, выберыце з вашага ліку сем мужоў добрай славы, поўных Духа і мудрасці, якім даручым гэтую паслугу. ⁴А мы будзем трымаць у малітве і служэнні слова». ⁵Спадабалася гэта ўсёй грамадзе, і абралі Стэфана, мужа поўнага веры і Духа Святога, і Філіпа, і Прохара, і Міканора, і Тымона, і Пармэна, і Мікалая, празеліта з Антыёхіі, ⁶якіх паставілі перад Апосталамі. Яны, памаліўшыся, усклалі на іх рукі.

⁷А слова Божае пашыралася, і значна павялічвалася колькасць вучняў у Ерузалеме. І шмат святароў паверыла.

⁸Стэфан, поўны ласкі і моцы, чыніў вялікія цуды і знакі сярод народу. ⁹Некаторыя з сінагогі, называнай лібертынскай і кірынэйскай, і александрыйскай, і некаторыя з Цыліцыі і Азіі паўсталі і пачалі спрачацца са Стэфанам. ¹⁰Але не маглі супрацьстаяць мудрасці і Духу, з якімі ён прамаўляў.

¹¹Тады яны падгаварылі людзей, каб казалі: «Мы чулі, як ён блюзнерыць супраць Майсея і Бога». ¹²І падбухторылі народ, старэйшых і кніжнікаў, і, напаўшы, схапілі яго і павялі ў Сінэдрэён. ¹³Паставілі ілжывых сведкаў, якія казалі: «Гэты чалавек не перастае блюзнерыць супраць святога месца і Закона. ¹⁴Мы чулі, як ён казаў, што гэты Езус Назаранін зруйнае гэтае месца і зменіць звычаі, якія перадаў нам Майсей».

¹⁵І ўсе, хто сядзеў у Сінэдрыёне, уважліва глядзелі на яго і бачылі аблічча ягонае, падобнае да аблічча анёла.

7 (1-60)

¹Тады першасвятар сказаў: «Ці гэта так?» ²І Стэфан адказаў: «Браты і айцы, паслухайце. Бог славы аб'явіўся айцу нашаму Абрагаму, калі ён быў у Месапатаміі, перш чым пасяліцца ў Харане. ³І сказаў яму: *“Выйдзі з зямлі сваёй, ад сваякоў сваіх і пайдзі ў зямлю, якую Я пакажу табе”*. ⁴Тады ён выйшаў з халдэйскай зямлі і пасяліўся ў Харане. Адтуль пасля смерці яго бацькі Бог перасяліў яго на тую зямлю, дзе вы цяпер жывяце. ⁵І не даў яму там спадчыны нават на крок, але абяцаў *даць яе ва ўладанне яму і ягоным нашчадкам*, хоць у яго яшчэ не было дзіцяці. ⁶Бог сказаў яму, што *нашчадкі яго будуць прышлымі на чужоў зямлі, і будуць нявольнікамі, і будуць прыгнятаць іх чатырыста гадоў*. ⁷Але Бог сказаў: *“Я буду судзіць народ, якому яны будуць служыць; а потым яны выйдуць і будуць служыць мне на гэтым месцы”*. ⁸І заключыў з ім завет абразання. І так ён стаў бацькам Ісаака, і абрэзаў яго на восьмы дзень. Ісаак стаў бацькам Якуба, а Якуб – дванаццаці патрыярхаў. ⁹А патрыярхі праз зайздасць прадалі Юзафа ў Егіпет, але Бог быў з ім ¹⁰і вызваліў яго ад усякага ўціску, і *адарыў яго ласкай і мудрасцю ў вачах фараона, караля егіпецкага, і паставіў яго кіраўніком над Егіптам і над усім яго домам*. ¹¹Тады прыйшоў голад на ўвесь Егіпет і Канаан і вялікая бяда, і не знаходзілі айцы нашы ежы. ¹²Калі ж Якуб пачуў, што ў Егіпце ёсць збожжа, паслаў туды айцоў нашых першы раз. ¹³А на другі раз Юзаф адкрыўся сваім братам, і фараон даведаўся пра ягоны род. ¹⁴Тады Юзаф паслаў паклікаць свайго бацьку Якуба і ўсю сваю сям'ю, што налічвала семдзсят пяць асоб. ¹⁵Якуб прыйшоў у Егіпет, і памёр там сам і айцы нашы. ¹⁶І перанеслі іх у Сіхем, і паклалі ў грабніцу, якую Абрагам купіў за цану срэбра ў сыноў Эмора ў Сіхеме.

¹⁷Паводле таго, як набліжаўся час абяцання, якое Бог даў Абрагаму, разрастаўся і памнажаўся народ у Егіпце, ¹⁸пакуль не *паўстаў новы кароль Егіпта, які не ведаў Юзафа*. ¹⁹Ён, хітруючы супраць народу нашага, крыўдзіў айцоў нашых, прымушаючы іх кідаць сваіх немаўлят, каб яны не выжывалі. ²⁰У гэты час нарадзіўся Майсей, і ён быў любы Богу. Тры месяцы яго кармілі ў доме бацькі. ²¹А калі яго кінулі, дачка фараона ўзяла яго і выхавала яго сабе, як сына. ²²І навучылі Майсея ўсёй егіпецкай мудрасці, і быў ён магутны ў словах і ўчынках. ²³Калі споўнілася яму сорок гадоў, ён вырашыў наведаць сваіх братоў, сыноў Ізраэля. ²⁴І ўбачыўшы, як адзін з іх зазнае крыўду, заступіўся, і адпомсціў за пакрыўджанага, забіўшы егіпцяніна. ²⁵Ён думаў, што яго браты зразумеюць, што Бог дае ім вызваленне ягонай рукой, але яны не зразумелі. ²⁶На наступны дзень, калі яны біліся між сабой, ён з'явіўся перад імі ды схіляў іх да міру, кажучы: *“Мужы, вы ж браты, нашто крыўдзіце адзін аднаго?”* ²⁷Але той, што крыўдзіў бліжняга, адштурхнуў яго са словамі: *“Хто паставіў цябе правадыром і суддзёй над намі?”* ²⁸*Ці ты хочаш забіць мяне, як учора забіў егіпцяніна?”* ²⁹Ад гэтых слоў Майсей уцёк і стаў чужынцам у зямлі Мадыям, дзе ад яго нарадзіліся два сыны.

³⁰Калі прайшло сорок гадоў, у пустыні ля гары Сінай яму з'явіўся анёл Пана ў палаючым кусце. ³¹Убачыўшы гэта, Майсей здзівіўся бачанню, а калі падышоў прыгледзецца, прагучаў голас Пана: ³²*“Я — Бог айцоў тваіх, Бог*

Абрагама, і Ісаака, і Якуба”. Майсей затрымцеў і не адважваўся глядзець. ³³ І сказаў яму Пан: “Здымі сандалі з ног тваіх, бо месца, на якім стаіш, — гэта святая зямля. ³⁴ Я бачу прыгнёт майго народу ў Егіпце, і стогны яго Я пачуў, і зышоў, каб вызваліць іх. А цяпер падыдзі, Я пашлю цябе ў Егіпет”.

³⁵ Таго Майсея, якога яны адкінулі, сказаўшы, “хто паставіў цябе правадыром і суддзёй”, Бог паслаў як правадыра і вызваліцеля праз руку анёла, які з’явіўся яму ў кусце. ³⁶ Гэта ён вывеў іх, робячы цуды і знакі ў егіпецкай зямлі, і на Чырвоным моры, і на пустыні сорок гадоў. ³⁷ Гэта той Майсей, які сказаў сынам Ізраэля: “Бог узніме вам Прарока, падобнага да мяне, з ліку вашых братоў”. ³⁸ Гэта той, хто быў на сходзе ў пустыні з анёлам, які гаварыў з ім на гары Сінай, гэта ён быў з айцамі нашымі і прыняў жывыя словы, каб перадаць іх нам. ³⁹ Гэта яго не хацелі слухацца айцы нашыя, але адкінулі яго і звярнулі сэрцы свае да Егіпта, ⁴⁰ кажучы Аарону: “Зрабі нам багоў, якія б ішлі перад намі, бо мы не ведаем, што сталася з тым Майсеем, які вывеў нас з егіпецкай зямлі”. ⁴¹ І зрабілі ў тых дні цяльца, і прыносілі ахвяры ідалу, і радаваліся справе сваіх рук. ⁴² Тады Бог адварнуўся ад іх і аддаў іх, каб служылі яны войску нябеснаму, як напісана ў кнізе Прарокаў:

“Дом Ізраэля, ці прыносілі вы Мне жывёлу забітую і ахвяры на пустыні сорок гадоў?

⁴³ *Вы ўзнялі намёт Молаха і зорку бога вашага Рэфана, выявы, якія вы зрабілі, каб пакланяцца ім. Праз гэта Я перасялю вас за Бабілён”.*

⁴⁴ У нашых айцоў была ў пустыні скінія сведчання, як пажадаў той, хто загадаў Майсею зрабіць яе паводле ўзору, які ўбачыў. ⁴⁵ І нашыя айцы, атрымаўшы яе, прынеслі яе з Езусам Навінам ва ўладанні язычнікаў, якіх Бог прагнаў ад аблічча айцоў нашых аж да дзён Давіда, ⁴⁶ які знайшоў ласку ў вачах Бога і папрасіў знайсці жыллё для дому Якуба. ⁴⁷ Саламон жа пабудаваў Яму дом. ⁴⁸ Аднак Найвышэйшы не жыве ў тым, што зроблена рукамі, як гаворыць прарок:

⁴⁹ *“Неба — Мой трон, а зямля — падножжа Маіх ног. Які ж дом пабудуеце для Мяне, — кажа Пан, — або якое месца адначынку Майго?*

⁵⁰ *Ці ж не Мая рука стварыла ўсё гэта?”*

⁵¹ Вы з цвёрдым каркам, з неабрэзаным сэрцам і вушамі, вы заўсёды працівіліся Духу Святому; як айцы вашыя, так і вы. ⁵² Каго з прарокаў не пераследавалі айцы вашыя? І забілі тых, хто прадказваў прыйсце Справядлівага, здраднікамі і забойцамі якога цяпер сталіся вы, ⁵³ якія атрымалі Закон праз пасрэдніцтва анёлаў, але не захоўвалі яго».

⁵⁴ Калі яны слухалі гэта, запалалі гневам у сэрцах сваіх і скрыгаталі на яго зубамі. ⁵⁵ Стэфан жа, напоўнены Духам Святым, паглядзеў на неба і ўбачыў славу Божую і Езуса, які стаяў праваруч Бога, ⁵⁶ і сказаў: «Вось бачу нябёсы раскрытыя і Сына Чалавечага, які стаіць праваруч Бога». ⁵⁷ Але яны, закрычаўшы моцным голасам, заткнулі вушы свае і кінуліся на яго ўсе разам.

⁵⁸І вывеўшы за горад, пачалі каменаваць. А сведкі паклалі адзежу сваю каля ног юнака, якога звалі Саўл. ⁵⁹І каменавалі Стэфана, які маліўся, кажучы: «Пане Езу, прымі дух мой». ⁶⁰І, упаўшы на калені, ён усклікнуў моцным голасам: «Пане, не лічы ім граху гэтага». І, сказаўшы гэта, памёр.

8 (1-40)

¹А Саўл быў згодны з ягоным забойствам. У той дзень пачаўся вялікі пераслед Касцёла ў Ерузалеме. Усе, акрамя Апосталаў, разышліся па краінах Юдэі і Самарыі. ²Пахавалі Стэфана пабожныя людзі і ўчынілі вялікі плач па ім. ³А Саўл нішчыў Касцёл, уваходзіў у дамы, забіраючы мужчын і жанчын і кідаючы іх у вязніцу.

⁴Тыя ж, хто рассяўся, хадзілі, абвяшчаючы слова Евангелля.

⁵Філіп жа прыйшоў у самарыйскі горад і абвяшчаў там Хрыста. ⁶А людзі згодна слухалі, што казаў Філіп, чуючы і бачучы ўчыненныя ім знакі. ⁷Бо з многіх апантаных выходзілі з вялікім крыкам нячыстыя духі, і шмат паралізаваных і кульгавых было аздароўлена. ⁸І была вялікая радасць у тым горадзе.

⁹Быў нейкі чалавек, па імені Сымон, які раней у тым жа горадзе займаўся чарадзействам і здзіўляў народ Самарыі, выдаючы сябе за кагосьці вялікага. ¹⁰Усе, ад малога да вялікага, прыслухоўваліся да яго, кажучы: «Гэты ёсць той моцай Божай, якая завецца вялікай». ¹¹А слухаліся яго, бо ён доўгі час здзіўляў іх чарадзействам. ¹²Калі ж яны паверылі Філіпу, які абвяшчаў Евангелле пра Валадарства Божае і імя Езуса Хрыста, мужчыны і жанчыны ахрысціліся. ¹³Паверыў і сам Сымон і, прыняўшы хрост, трымаўся Філіпа; убачыўшы знакі і цуды, ён моцна дзівіўся.

¹⁴Калі ж Апосталы ў Ерузалеме пачулі, што Самарыя прыняла слова Божае, паслалі да іх Пятра і Яна, ¹⁵якія, прыйшоўшы, памаліліся за іх, каб яны прынялі Духа Святога, ¹⁶таму што Ён яшчэ не сыходзіў ні на кога з іх, бо яны былі толькі ахрышчаныя ў імя Пана Езуса. ¹⁷Тады Апосталы ўскладалі на іх рукі, і яны атрымлівалі Духа Святога.

¹⁸Калі ж Сымон убачыў, што праз ускладанне рук Апосталаў удзяляецца Дух Святы, прынёс ім грошы, ¹⁹кажучы: «Дайце і мне такую ўладу, каб кожны, на каго ўскладу рукі, атрымаў Духа Святога». ²⁰Але Пётр сказаў яму: «Срэбра тваё няхай будзе з табой на пагібель, бо ты думаў за грошы набыць дар Божы. ²¹Няма табе ў гэтым ні часткі, ні долі, бо тваё сэрца няшчырае перад Богам. ²²Таму адварніся ад свайго зла і прасі Пана, можа тады даравана будзе табе задума сэрца твайго. ²³Бо я бачу, што ты напоўнены горкай жоўцю і знаходзішся ў путах несправядлівасці». ²⁴Сымон адказаў: «Маліцеся за мяне да Пана, каб не напаткала мяне нішто са сказанага вамі». ²⁵Тады яны, даўшы сведчанне і абвясціўшы слова Пана, пайшлі назад у Ерузалем і абвяшчалі Евангелле ў многіх самарыйскіх паселішчах.

²⁶Анёл Пана сказаў Філіпу: «Устань і ідзі на поўдзень на дарогу, што вядзе з Ерузалема ў Газу; яна пустая». ²⁷І, устаўшы, ён пайшоў. І вось, муж эфіопскі, еўнух, вяльможа Кандакі, каралевы эфіопаў, пастаўлены над усімі яе скарбамі,

які прызджаў у Ерузалем, каб пакланіцца Богу,²⁸ вяртаўся і, седзячы на сваёй павозцы, чытаў прарока Ісаю.²⁹ Дух сказаў Філіпу: «Падыдзі і далучыся да яго павозкі». ³⁰Калі Філіп падбег, пачуў, што той чытае прарока Ісаю, і запытаўся: «Ці разумееш, што чытаеш?» ³¹Той адказаў: «Як жа магу разумець, калі ніхто не павучыў мяне?» І папрасіў Філіпа падняцца і сесці з ім. ³²А ўрываў з Пісання, якое ён чытаў, быў такі:

*«Як авечка, якую вядуць на зарэз,
як ягня, што маўчыць перад тымі, хто стрыжэ яго,
так і ён не адкрыў вуснаў сваіх.*

³³*У пакоры сваёй быў асуджаны;
і хто раскажа пра ягоны род?*

Бо забіраюць з зямлі жыццё ягонае».

³⁴Еўнух спытаўся ў Філіпа: «Прашу цябе, скажы, пра каго гэта кажа прарок? Ці пра сябе, ці пра каго іншага?» ³⁵Тады Філіп раскрыў вусны свае і, пачынаючы з гэтага месца Пісання, абвяшчаў яму Евангелле пра Езуса. ³⁶Калі яны ехалі па дарозе, наблізіліся да нейкай вады. І еўнух сказаў: «Вось вада. Што перашкаджае мне ахрысціцца?» ⁽³⁷⁾ ³⁸І загадаў спыніць павозку. І сышлі абодва, Філіп з еўнухам, у ваду. І Філіп ахрысціў яго. ³⁹Калі яны выйшлі з вады, Дух Пана падхапіў Філіпа. І еўнух ужо больш не бачыў яго. І працягваў шлях свой, радуючыся. ⁴⁰А Філіп прыбыў у Азот і, ідучы, абвяшчаў Евангелле ва ўсіх гарадах, пакуль не прыйшоў у Цэзарэю.

9 (1-43)

¹Саўл усё яшчэ жыў пагрозамі і забойствамі вучняў Пана. Ён прыйшоў да першасвятара ²і папрасіў у яго лісты да сінагогаў у Дамаску, каб, калі знойдзе якіх-небудзь прыхільнікаў гэтага шляху, мужчын ці жанчын, мог звязаць іх і прывесці ў Ерузалем. ³Калі ён падчас падарожжа набліжаўся да Дамаска, раптам святло з неба асвятліла яго. ⁴Ён упаў на зямлю і пачуў голас, які казаў яму: «Саўл, Саўл, чаму ты пераследуеш Мяне?» ⁵Ён жа сказаў: «Хто Ты, Пане?» А той адказаў: «Я Езус, якога ты пераследуеш. ⁶Устань і ідзі ў горад, там скажуць табе, што ты павінен зрабіць». ⁷Людзі, якія ішлі разам з ім, анямелі, бо чулі голас, але нікога не бачылі. ⁸Саўл падняўся з зямлі і, хоць вочы былі адкрытыя, нікога не бачыў. Узяўшы за руку, павялі яго ў Дамаск. ⁹Тры дні ён не бачыў і не еў, і не піў.

¹⁰У Дамаску быў адзін вучань па імені Ананія. Пан аб'явіўся яму і сказаў: «Ананія». А ён адказаў: «Гэта я, Пане». ¹¹Пан сказаў яму: «Устань і ідзі на вуліцу, якая завецца Простай, і спытайся ў доме Юды пра Саўла з Тарса, бо ён цяпер моліцца». ¹²І ўбачыў Саўл у аб'яўленні чалавека па імені Ананія, які ўвайшоў і ўсклаў на яго рукі, каб ён зноў мог бачыць. ¹³Адказаў Ананія: «Пане, шмат ад каго я чуў пра гэтага чалавека, колькі ён учыніў зла Тваім святым у Ерузалеме. ¹⁴І тут ён мае ад першасвятароў уладу зняволіць усіх, хто заклікае імя Тваё». ¹⁵Але Пан сказаў яму: «Ідзі, бо гэты чалавек — маё выбранае начынне. Ён занясе імя Маё народам, каралям і сынам Ізраэля. ¹⁶Я пакажу яму, колькі ён павінен выцерпець дзеля Майго імя». ¹⁷Тады пайшоў Ананія і

ўвайшоў у дом. І, усклаўшы на яго рукі, сказаў: «Браце Саўле, Пан Езус, які з'явіўся табе на дарозе, якою ты ішоў, паслаў мяне, каб ты зноў мог бачыць і напоўніўся Духам Святым». ¹⁸І адразу нібы луска спала з вачэй ягоных, і стаў бачыць, падняўся і быў ахрышчаны. ¹⁹А калі спажыў ежу, набраўся сілы.

Некалькі дзён Саўл быў з вучнямі ў Дамаску. ²⁰І адразу пачаў абвяшчаць у сінагогах пра Езуса, што Ён Сын Божы. ²¹І ўсе, хто чуў, здзіўляліся і казалі: «Ці не той гэта, які пераследаваў у Ерузалеме вызнаўцаў імені гэтага? І сюды прыйшоў ён для таго, каб зняволіць іх і прывесці да першасвятароў». ²²Але Саўл умацоўваўся яшчэ больш і прыводзіў у замяшанне юдэяў, якія жылі ў Дамаску, даказваючы, што Езус ёсць Месіяй. ²³Калі прайшло багата дзён, юдэі вырашылі забіць яго. ²⁴Але Саўл даведаўся пра іх намер. А яны ўдзень і ўначы пільнавалі ў брамах, каб забіць яго. ²⁵Тады вучні ўзялі яго ўначы і спусцілі ў кашы праз мур.

²⁶Калі ж ён прыйшоў у Ерузалем, спрабаваў далучыцца да вучняў, але ўсе баяліся яго і не верылі, што ён вучань. ²⁷Тады Барнаба ўзяў яго і прывёў да Апосталаў і расказаў ім, як у дарозе ён убачыў Пана, і што Пан сказаў яму, і як у Дамаску адважна прапаведаваў у імя Езуса. ²⁸Як разам з імі ён выходзіў і ўваходзіў у Ерузалем, і адважна прапаведаваў у імя Пана. ²⁹Размаўляў таксама і спрачаўся з эліністамі, якія хацелі забіць яго. ³⁰Даведаўшыся пра гэта, браты адвялі яго ў Цэзарэю і паслалі ў Тарс.

³¹А Касцёл па ўсёй Юдэі, Галілеі і Самарыі меў спакой, развіваўся і жыў у боязі перад Панам, і напаўняўся суцяшэннем Духа Святога.

³²Калі Пётр абыходзіў усіх, прыйшоў таксама да святых, якія жылі ў Ліддзе. ³³Там ён знайшоў аднаго чалавека па імені Энэй, які ўжо восем гадоў ляжаў у ложку паралізаваны. Пётр сказаў яму: ³⁴«Энэй, Езус Хрыстус аздараўляе цябе, устань і засцялі свой ложак». І той адразу ўстаў. ³⁵І бачылі яго ўсе, хто жыў у Ліддзе і Сароне, і навярнуліся да Пана.

³⁶У Яфе была адна вучаніца па імені Табіта, што азначае «сарна». Яна рабіла шмат добрых учынкаў і раздавала міласціну. ³⁷У тыя дні яна захварэла і памерла. Яе абмылі і паклалі ў святліцы. ³⁸Лідда была недалёка ад Яфы, і калі вучні даведаліся, што Пётр там, паслалі да яго двух мужоў з просьбаю: «Прыйдзі неадкладна да нас!» ³⁹Пётр устаў і пайшоў з імі. А калі ён прыбыў, увялі яго ў святліцу. Усе ўдовы абступілі яго з плачам і паказвалі яму тунікі і вопраткі, якія рабіла Сарна, жывучы з імі. ⁴⁰Пётр, адправіўшы ўсіх са святліцы, стаў на калені і памаліўся. Затым павярнуўся да цела і сказаў: «Табіта, устань!» Яна адкрыла свае вочы і, убачыўшы Пятра, села. ⁴¹Ён падаў ёй руку і падняў яе. Тады паклікаў святых і ўдоваў, і яны ўбачылі яе жывую.

⁴²Пра гэта стала вядома ва ўсёй Яфе, і многія паверылі ў Пана. ⁴³Пётр жа даволі доўга заставаўся ў Яфе ў нейкага Сымона, гарбара.

10 (1-48)

¹Быў у Цэзарэі адзін чалавек па імені Карнэлій, сотнік, з кагорты, што называлася Італьяскай, ²пабожны і багабойны з усім домам сваім. Ён даваў вялікую міласціну і заўсёды маліўся Богу. ³Каля дзевятай гадзіны дня ён

выразна бачыў у візіі анёла Божага, які прыйшоў да яго і сказаў: «Карнэлій». ⁴Ён паглядзеў на яго і, спалохаўшыся, сказаў: «Што, Пане?» Той адказаў: «Твае малітвы і твая міласціна былі згаданыя перад Богам. ⁵А цяпер пашлі людзей ў Яфу і пакліч Сымона, які завецца Пятром. ⁶Ён гасціць у аднаго гарбара Сымона, які мае дом каля мора. Ён скажа табе, што рабіць». ⁷Калі анёл, які гаварыў з ім, адышоў, ён паклікаў дваіх сваіх слуг і багабойнага жаўнера, якія прыслугоўвалі яму, ⁸і, расказаўшы ім усё, паслаў іх у Яфу.

⁹На другі дзень, калі яны ішлі і набліжаліся да горада, Пётр каля шостага гадзіны падняўся на дах дома памаліцца. ¹⁰Аднак адчуў голад і захацеў пад'есці. Пакуль гатавалі яму, ён меў візію. ¹¹Убачыў неба раскрытае і нейкае начынне, быццам вялікае палатно, прывязанае за чатыры куты, што спускалася на зямлю. ¹²У ім былі ўсякія чацвяраногія жывёлы, і паўзуны, і нябесныя птушкі. ¹³І прамовіў голас да яго: «Уставай, Пётр, забівай і еш!» ¹⁴Але Пётр сказаў: «Ні ў якім разе, Пане, бо я ніколі не еў нічога апаганенага і нячыстага». ¹⁵Ізноў другі раз голас сказаў яму: «Тое, што Бог ачысціў, не называй апаганеным». ¹⁶Так было тройчы, і начынне адразу паднялося ў неба. ¹⁷Калі ж Пётр разважаў, што магла б азначаць гэтая візія, якую бачыў, васьмь мужы, пасланыя Карнэліем, распытаўшыся пра дом Сымона, спыніліся ля варот ¹⁸і спыталіся, крыкнуўшы, ці тут гасціць Сымон, які завецца Пятром. ¹⁹Калі Пётр разважаў пра бачанне, Дух сказаў яму: «Вось, тры чалавекі шукаюць цябе. ²⁰Устань, спусціся і ідзі з імі без ніякіх ваганняў, бо Я паслаў іх». ²¹Пётр, спусціўшыся да гэтых людзей, сказаў: «Я той, каго вы шукаеце. Дзеля чаго вы прыйшлі?» ²²Яны ж казалі: «Карнэлій, сотнік, муж праведны і багабойны, за якога засведчыць увесь юдэйскі народ, атрымаў наказ праз святога анёла, каб паклікаць цябе ў свой дом і паслухаць тваіх слоў». ²³Тады ён паклікаў іх і пачаставаў.

Назаўтра ўстаў і адправіўся з імі. Некаторыя браты з Яфы пайшлі разам з ім. ²⁴На наступны дзень ён прыбыў у Цэзарэю. Карнэлій жа чакаў іх, паклікаўшы сваіх родных і блізкіх сяброў. ²⁵Калі Пётр уваходзіў, Карнэлій выйшаў яму насустрач і, упаўшы да ног, пакланіўся яму. ²⁶Пётр падняў яго, кажучы: «Устань, я таксама чалавек». ²⁷І, размаўляючы з ім, увайшоў і ўбачыў шмат сабраных. ²⁸Ён сказаў ім: «Ведаеце, што юдэю нельга мець зносіны або сустрэцца з чужынцам. Але Бог адкрыў мне, каб я не лічыў ніводнага чалавека апаганеным ці нячыстым. ²⁹Таму я без ваганняў прыйшоў на заклік. Дык пытаюся: для якой справы вы паклікалі мяне?» ³⁰І Карнэлій адказаў: «Чатыры дні аж да гэтай гадзіны я пасціў, і а дзвянтай маліўся ў сваім доме. І вось, перада мной з'явіўся муж у бліскучым адзенні ³¹і сказаў: "Карнэлій, твая малітва пачута і твае міласціны былі згаданыя перад Богам. ³²Таму пашлі ў Яфу і пакліч Сымона, які завецца Пятром. Ён гасціць у доме гарбара Сымона каля мора". ³³Я адразу паслаў да цябе, а ты добра зрабіў, што прыйшоў. Цяпер мы ўсе стаім перад Богам, каб пачуць усё, што загадаў табе Пан».

³⁴Пётр, адкрыўшы вусны свае, сказаў: «Сапраўды разумею, што Бог не зважае на асобу, ³⁵але ў кожным народзе даспадобы Яму той, хто баіцца Яго і паступае справядліва. ³⁶Ён паслаў сваё слова сынам Ізраэля, абвешчаючы Добрую Навіну аб спакоі праз Езуса Хрыста, які ёсць Панам усіх. ³⁷Вы ведаеце,

што адбывалася па ўсёй Юдэі, пачынаючы ад Галілеі, пасля хросту, абвешчанага Янам.³⁸ Як Бог намасціў Духам Святым і моцай Езуса з Назарэта, які хадзіў, робячы дабро і аздараўляючы ўсіх, апанаваных д'яблам, бо з Ім быў Бог.³⁹ І мы — сведкі ўсяго, што Ён зрабіў у краіне юдэйскай і ў Ерузалеме. Яго забілі, павесіўшы на дрэве.⁴⁰ А Бог уваскрасіў Яго на трэці дзень і дазволіў Яму з'явіцца⁴¹ не ўсяму народу, але нам, сведкам, выбраным раней Богам, якія елі і пілі разам з Ім пасля ўваскрасення Ягонага.⁴² Наказаў нам таксама абвяшчаць народу і сведчыць, што Ён прызначаны Богам суддзя жывых і памерлых.⁴³ Пра Яго ўсе прарокі сведчаць, што кожны, хто верыць у Яго, атрымае адпушчэнне грахоў праз імя Ягонае».

⁴⁴Калі Пётр казаў яшчэ гэтыя словы, Дух Святы сышоў на ўсіх, хто слухаў слова.⁴⁵ І вернікі з абрэзаных, якія прыйшлі разам з Пятром, здзівіліся, што дар Духа Святога выліўся і на язычнікаў.⁴⁶ Бо чулі, як тыя размаўлялі мовамі і славілі Бога. Тады сказаў Пётр:⁴⁷ «Ці можа хто забараніць хрысціцца вадою тым, хто атрымаў Духа Святога, як і мы?»⁴⁸ І загадаў ахрысціць іх у імя Езуса Хрыста. Потым яны прасілі яго застацца на некалькі дзён.

11 (1-30)

¹Апосталы і браты, якія былі ў Юдэі, даведаліся, што і язычнікі прынялі слова Божае.² Калі Пётр увайшоў у Ерузалем, абрэзаныя дакаралі яго, кажучы:³ «Да неабрэзаных ты хадзіў і еў з імі!»

⁴Пётр пачаў ім тлумачыць па парадку, кажучы:⁵ «Я быў у горадзе Яфе і маліўся. І ў візіі ўбачыў аб'яўленне: нейкае начынне, нібы вялікае палатно, чатырма канцамі спускалася з неба. І наблізілася аж да мяне.⁶ Я ўважліва прыгледзеўся да яго і ўбачыў чацвераногіх зямных звяроў, паўзуноў і птушак нябесных.⁷ І пачуў голас, які казаў мне: “Уставай, Пётр, забівай ды еш!”⁸ Але я сказаў: “Ні ў якім разе, Пане, бо ніколі нішто апаганенае ці нячыстае не ўваходзіла ў вусны мае!”⁹ Голас з неба другі раз адказаў мне:¹⁰ “Што Бог ачысціў, таго не называй нячыстым”. Гэта было тройчы, і зноў усё было забрана ў неба.¹¹ І вось, у тую самую хвіліну тры чалавекі, пасланыя да мяне з Цэзарэі, з'явіліся каля дому, у якім мы былі.¹² Дух сказаў мне ісці разам з імі без ваганняў. Пайшлі са мною і гэтыя шэсць братаў. І ўвайшлі мы ў дом таго чалавека.¹³ Ён нам сказаў, што ўбачыў у сваім доме анёла, які сказаў яму: “Пашлі ў Яфу і пакліч Сымона, якога завуць Пётр.¹⁴ Ён абвесціць табе словы, якімі збавішся ты і ўвесь твой дом”.¹⁵ А калі я пачаў прамаўляць, сышоў на іх Дух Святы, як і на нас спачатку.¹⁶ Тады я ўспомніў слова Пана, як Ён казаў: “Ян хрысціў вадою, а вы будзеце ахрышчаныя Духам Святым”.¹⁷ Калі Бог даў ім такі самы дар, як і нам, якія паверылі ў Пана Езуса Хрыста, то хто я такі, каб пярэчыць Богу?»

¹⁸Калі пачулі гэта, супакоіліся і праславілі Бога, кажучы: «Вось жа і язычнікам даў Бог пакаянне дзеля жыцця».

¹⁹Тыя, хто рассеяўся з-за ганенняў, што сталіся пасля Стэфана, дайшлі аж да Фінікіі, Кіпра і Антыёхіі, і нікому, апроч юдэяў, не абвяшчалі слова.

²⁰Некаторыя з іх былі з Кіпра і Кірынэі. Яны прыйшлі ў Антыёхію і прамаўлялі

таксама да грэкаў, абвяшчаючы Евангелле пра Пана Езуса. ²¹І рука Пана была з імі, і вялікае мноства паверыла і навярнула да Пана.

²²Вестка пра іх дайшла да Касцёла ў Ерузалема. І паслалі Барнабу ў Антыёхію. ²³Калі ён прыйшоў і ўбачыў дзеянне ласкі Божай, узрадаваўся і заахвочваў усіх, каб шчырым сэрцам трывалі ў Пану. ²⁴Ён быў муж добры, поўны Духа Святога і веры. І шмат людзей прыхілілася да Пана. ²⁵Потым Барнаба пайшоў у Тарс шукаць Саўла і, ²⁶калі знайшоў яго, прывёў у Антыёхію. Увесь год яны працавалі разам у Касцёле і навучалі вялікую колькасць людзей. У Антыёхіі ўпершыню вучні былі названыя хрысціянамі.

²⁷У тыя дні прарокі прыбылі з Ерузалема ў Антыёхію. ²⁸Адзін з іх, па імені Агаў, устаў і, натхнёны Духам, прадказаў, што па ўсім свеце пачнецца вялікі голад. Ён і настаў пры імператары Клаўдыі. ²⁹Тады вучні вырашылі, што кожны паводле сваіх магчымасцяў пашле дапамогу братам, якія жылі ў Юдэі. ³⁰І зрабілі гэта, паслаўшы сабранае старэйшым праз Барнабу і Саўла.

12 (1-25)

¹У той час кароль Ірад пачаў пераследаваць некаторых з Касцёла. ²Забіў Якуба, брата Яна, мячом. ³А калі ўбачыў, што гэта спадабалася юдэям, схапіў таксама і Пятра. А былі дні Праснакоў. ⁴І затрымаўшы яго, пасадзіў у вязніцу і загадаў чатыром чацвёркам жаўнераў вартаваць яго, маючы намер пасля Пасхі выдаць яго народу. ⁵Так Пятра вартавалі ў вязніцы, а Касцёл рупліва маліўся за яго да Бога. ⁶У тую ноч, калі Ірад хацеў выдаць яго, ён спаў паміж двума жаўнерамі, скаваны падвойнымі ланцугамі, і ахоўнікі каля брамы вартавалі вязніцу. ⁷І вось анёл Пана з'явіўся перад ім, і святло заззяла ў цямніцы. Штурхнуўшы Пятра ў бок, разбудзіў яго і сказаў: «Уставай хутчэй!» І ланцугі апалі з рук ягоных. ⁸Сказаў яму анёл: «Падперажыся і завяжы свае сандалі!» І зрабіў так. Пасля сказаў яму: «Адзень плашч свой і ідзі за мною!» ⁹Калі выйшаў, пайшоў следам за ім, не ведаючы, ці праўдзівае тое, што робіць анёл. Думаў жа, што гэта з'ява.

¹⁰Мінуўшы першую і другую варту, яны падышлі да жалезнай брамы, што вяла ў горад, якая сама адчынілася перад імі. Выйшаўшы, яны прайшлі адну вуліцу, і раптам анёл пакінуў яго. ¹¹Тады Пётр, апрытомнеўшы, сказаў: «Цяпер сапраўды ведаю, што Пан паслаў анёла свайго і ўратаваў мяне ад рукі Ірада і ад усяго, што задумаў народ юдэйскі». ¹²Зразумеўшы гэта, ён прыйшоў да дома Марыі, маці Яна, якога звалі Маркам, дзе многія сабраліся на малітве. ¹³Калі Пётр пастукаў у дзверы брамы, выйшла спытацца служанка па імені Рода. ¹⁴Пазнаўшы голас Пятра, яна ад радасці не адчыніла браму, а пабегла сказаць, што Пётр стаіць ля брамы. ¹⁵Яны ж казалі ёй: «Ты звар'яцела!» Але яна настойвала, што так ёсць. Яны ж казалі: «Гэта яго анёл». ¹⁶Тым часам Пётр стукаў далей. А калі адчынілі, убачылі яго і здзівіліся. ¹⁷Ён жа, даўшы знак рукою, каб маўчалі, расказаў, як Пан вывеў яго з вязніцы. Потым сказаў: «Паведамце пра гэта Якубу і братам». Затым выйшаў і адправіўся ў іншае месца.

¹⁸Калі настаў дзень, сярод жаўнераў пачалося немалое хваляванне ад таго, што здарылася з Пятром. ¹⁹Ірад жа, пашукаўшы яго і не знайшоўшы, аддаў вартаўнікоў пад суд і загадаў зняволіць, а сам накіраваўся з Юдэі ў Цэзарэю і спыніўся там.

²⁰Ірад быў раззлаваны на жыхароў Тыра і Сідона. Тады яны з агульнай згоды прыйшлі да яго. Дабіўшыся прыхільнасці Блеста, каралеўскага ўрадніка, прасілі міру, таму што іх краіна кармілася ад каралеўскай. ²¹У вызначаны дзень Ірад, апрануўшыся ў каралеўскія шаты, сеў на ўзвышэнні і прамаўляў да іх. ²²А народ усклікаў: «Гэта голас Бога, а не чалавека!» ²³Але раптам анёл Пана ўдарыў яго, бо ён не аддаў хвалы Богу. І, з'едзены чарвякамі, ён аддаў духа.

²⁴Слова ж Божае расло і пашыралася. ²⁵Барнаба і Саўл, выканаўшы сваё служэнне ў Ерузалеме, вярнуліся і ўзялі з сабою Яна, якога звалі таксама Маркам.

13 (1-52)

¹У Касцёле Антыёхіі прарокамі і настаўнікамі былі: Барнаба і Сымон, якога звалі таксама Нігер, і Люцый Кірынэец, і Манаэн, які выходзіў разам з тэтрархам Ірадам, і Саўл. ²Калі яны служылі Пану і пасцілі, Дух Святы сказаў: «Вылучыце мне Барнабу і Саўла на справу, да якой Я іх паклікаў». ³Тады, пасля посту і малітвы, яны ўсклалі на іх рукі і адпусцілі іх.

⁴А яны, пасланыя Духам Святым, прыбылі ў Сэлеўкію. Адтуль паплылі на Кіпр. ⁵І калі былі ў Саламіне, абвясчалі Божае слова ў сінагогах юдэйскіх. Мелі таксама Яна памочнікам. ⁶Прайшоўшы ўвесь востраў аж да Пафаса, яны знайшлі нейкага чалавека, чарадзея, ілжэпрарока, юдэя, якога звалі Бар-Езус. ⁷Ён быў разам з праконсулам Сергіем Паўлам, чалавекам разумным. Ён, паклікаўшы Барнабу і Саўла, пажадаў пачуць слова Божае. ⁸Але выступіў супраць іх Ялім, гэта значыць «чарадзея», бо так перакладаецца яго імя, і намагаўся адварнуць праконсула ад веры. ⁹Аднак Саўл, ён жа Павел, напоўнены Духам Святым, паглядзеў на яго ¹⁰і сказаў: «Сын д'ябла, поўны ўсякага подступу і зладзейства, вораг усякай праўды, ці перастанеш ты зводзіць з простых шляхоў Пана? ¹¹І вось цяпер рука Пана на табе: будзеш невідучы і не ўбачыш сонца нейкі час». І адразу ахапіў яго змрок і цемра, і ён пачаў хадзіць наўкола, шукаючы павадыра. ¹²Калі ж праконсул убачыў, што адбылося, паверыў, здзіўлены вучэннем Пана.

¹³Калі Павел і тыя, хто быў з ім, адплылі з Пафаса, прыбылі ў Пэргэ, што ў Памфіліі. Але Ян пакінуў іх і вярнуўся ў Ерузалем. ¹⁴Яны ж прайшлі Пэргэ і прыбылі ў Антыёхію Пісідыйскую, і ў шабат увайшлі ў сінагогу, і селі. ¹⁵Пасля чытання Закону і Прарокаў кіраўнікі сінагогі паслалі да іх, кажучы: «Браты, калі маеце нейкае слова заахвочвання для народу, скажыце!»

¹⁶Тады Павел устаў, даў знак рукою і сказаў: «Мужы ізраэльскія і тыя, хто баіцца Бога, слухайце. ¹⁷Бог гэтага ізраэльскага народу выбраў айцоў нашых і ўзвысіў народ падчас знаходжання ў зямлі егіпецкай, і ўзнятаю рукою вывеў іх з яе. ¹⁸Каля сарака гадоў цярпеў іх звычаі на пустыні. ¹⁹І знішчыўшы сем народаў у зямлі канаанскай, даў ім у спадчыну зямлю іхнюю ²⁰пасля

чатырохсот пяцідзсяці гадоў. Потым даў ім суддзяў аж да прарока Самуэля.
²¹Затым яны папрасілі караля, і Бог даў ім Саўла, сына Кіша, мужа з пакалення Бен'яміна, на сорок гадоў. ²²Адкінуўшы яго, прызначыў Давіда каралём іхнім, пра якога і сказаў, засведчыўшы: *“Я знайшоў Давіда, сына Есэя, чалавека па сэрцы Маім, які выканае ўсе жаданні Мае”*.

²³З ягонага патомства, паводле абяцання, Бог вывеў для Ізраэля Збаўцу Езуса. ²⁴Перад Ягоным прыйсцем Ян прапаведаваў хрост пакаяння ўсяму ізраэльскаму народу. ²⁵Пад канец сваёй дзейнасці Ян сказаў: *“Я не з'яўляюся тым, кім вы лічыце мяне; але вось за мною ідзе той, каму я не варты развязаць сандалі на нагах”*.

²⁶Браты, сыны роду Абрагама і тыя з вас, хто баіцца Бога. Нам паслана слова збаўлення гэтага, ²⁷бо жыхары Ерузалема і іх кіраўнікі не пазналі Езуса і, калі асудзілі Яго, споўнілі словы прарокаў, што чыталіся кожны шабат. ²⁸І хоць не знайшлі ніякай прычыны для смерці, прасілі Пілата забіць Яго. ²⁹А калі выканалі ўсё напісанае пра Яго, знялі Яго з крыжа і паклалі ў магілу. ³⁰Але Бог уваскрасіў Яго. ³¹Шмат дзён з'яўляўся Ён тым, хто разам з Ім прыйшоў з Галілеі ў Ерузалем, якія цяпер сведчаць пра Яго перад народам.

³²І мы абвяшчаем вам Евангелле, што абяцанне, дадзенае айцам нашым, ³³Бог выканаў для нас, дзяцей іхніх, калі ўваскрасіў Езуса, як і напісана ў другім псалме:

“Ты Сын Мой, Я Цябе сёння нарадзіў”.

³⁴А пра тое, што ўваскрасіў Яго, каб Ён больш не вярнуўся да тлення, так сказаў:

“Я верна выканаю абяцанні, дадзеныя Давіду”.

³⁵Таму ў іншым месцы кажа:

“Ты не дасі свайму святому ўбачыць тлення”.

³⁶Давід, які ў свой час паслужыў Божай волі, спачыў і, далучыўся да сваіх айцоў, убачыў тленне. ³⁷А той, каго ўваскрасіў Бог, не ўбачыў тлення. ³⁸Таму, браты, няхай вам будзе вядома, што праз Яго абвяшчаецца вам адпушчэнне грахоў, і ва ўсім, у чым вы не апраўдаліся ў Законе Майсея, ³⁹кожны веруючы апраўдаецца праз Яго. ⁴⁰Сцеражыцеся, каб з вамі не здарылася тое, што сказана ў Прарокаў:

⁴¹*“Глядзіце, насмешнікі,*

здзіўляйцеся і згіньце,

бо Я раблю справу ў дні вашыя,

справу, у якую вы не паверыце, калі б хто і распавёў вам!”».

⁴²Калі ж яны выходзілі, прасілі іх расказаць у наступны шабат пра гэтыя рэчы. ⁴³Калі сабраныя разышліся, многія юдэі і пабожныя празеліты пайшлі следам за Паўлам і Барнабам, якія ў размове пераконвалі іх заставацца ў ласцы Божай.

⁴⁴У наступны шабат сабраўся амаль увесь горад слухаць слова Пана. ⁴⁵Калі юдэі ўбачылі такі натоўп, напоўніліся зайздрасцю і пярэчылі таму, што казаў Павел, і блюзнерылі. ⁴⁶Тады Павел і Барнаба з адвагаю сказалі: «Вам першым трэба было абвяшчаць слова Божае. Але паколькі вы адкідваеце яго і лічыце

саміх сябе нявартымі вечнага жыцця, таму мы звяртаемся да язычнікаў.⁴⁷ Бо так нам загадаў Пан:

*“Я зрабіў цябе святлом народаў,
каб ты быў збаўленнем аж да межаў зямлі”*».

⁴⁸Калі пачулі гэта язычнікі, узрадаваліся і славілі слова Пана, і ўсе, пакліканыя да жыцця вечнага, паверылі.⁴⁹ А слова Пана пашыралася па ўсёй краіне.⁵⁰ Юдэі ж падбухторылі пабожных і дастойных жанчын, уплывовых у горадзе людзей і пачалі пераследаваць Паўла і Барнабу, і выгналі іх са сваіх межаў.⁵¹ Яны ж абтрэслі пыл з ног і пайшлі ў Іконію.⁵² А вучні напаўняліся радасцю і Духам Святым.

14 (1-28)

¹У Іконіі сталася падобнае. Яны разам увайшлі ў юдэйскую сінагогу і прамаўлялі так, што паверыла вялікае мноства юдэяў і грэкаў.² Юдэі, якія не паверылі, падбухторылі і варожа настроілі язычнікаў супраць братоў.³ Нягледзячы на гэта яны прабылі там доўгі час, можна прамаўляючы пра Пана, які даваў сведчанне слову сваёй ласкі і здзяйсняючы іх рукамі знакі і цуды.⁴ Так народ у горадзе падзяліўся: адны былі з юдэямі, а другія — з Апосталамі.⁵ Калі язычнікі і юдэі разам са сваімі кіраўнікамі сабраліся іх зняважыць і ўкаменаваць,⁶ яны ўцяклі ў лікаонскія гарады Лістру і Дэрбэ ды ў іхнія ваколіцы⁷ і там абвясчалі Евангелле.

⁸У Лістры сядзеў адзін чалавек, хворы на ногі, кульгавы ад нараджэння свайго, які ніколі не хадзіў.⁹ Ён слухаў, як прамаўляў Павел. А калі той паглядзеў на яго і ўбачыў, што ён мае веру для аздараўлення,¹⁰ сказаў гучным голасам: «Стань на свае ногі і выпрастайся!» І ён ускочыў, і пачаў хадзіць.¹¹ Калі натоўп убачыў, што ўчыніў Павел, узняў голас свой, кажучы палікаонску: «Богі ў людскім падабенстве сышлі да нас!»¹² Барнабу называлі Зеўсам, а Паўла — Гермесам, бо ён быў галоўным прамоўцам.

¹³А жрэц Зеўса, ідал якога знаходзіўся перад горадам, разам з натоўпам прывёў да брамы быкоў і прынёс вянкi, і хацеў прынесці ахвяру.¹⁴ Калі пачулі пра гэта апосталы Барнаба і Павел, яны разадралі сваё адзенне, кінуліся ў натоўп і крычалі, кажучы:¹⁵ «Людзі, навошта гэта робіце? Мы такія самыя людзі, як вы. Абвясчаем Евангелле, каб вы ад гэтых марнасцяў навярнуліся да Бога жывога, які стварыў неба і зямлю, і мора, і ўсё, што ў іх ёсць.¹⁶ Які ў мінулых пакаленнях дазволіў усім народам хадзіць сваімі дарогамі.¹⁷ Аднак не пераставаў сведчыць пра сябе, чынячы дабро, даючы вам дождж з неба і ўраджайныя поры, даючы ежу і напаўняючы вяселлем сэрцы вашыя».¹⁸ І, так кажучы, ледзь стрымалі людзей, каб не прыносілі ім ахвяры.¹⁹ Прышлі ў Лістру юдэі з Антыёхіі і Іконіі і, падбухторыўшы народ, укаменавалі Паўла і выцягнулі яго за горад, думаючы, што ён памёр.²⁰ Але, калі абступілі яго вучні, ён устаў і ўвайшоў у горад, і на другі дзень пайшоў з Барнабам у Дэрбэ.

²¹У тым горадзе яны абвясчалі Евангелле і прыдбалі шмат вучняў. Пасля вярнуліся ў Лістру, Іконію ды Антыёхію,²² умацоўваючы душы вучняў і заахвочваючы іх трываць у веры, бо нам трэба прайсці праз многія цяргі, і

каб увайсці ў Божае Валадарства.²³ Праз ускладанне рук устанавілі ім у кожным Касцёле прэзбітэраў, у малітве і посце даручылі іх Пану, у якога паверылі.²⁴ Прайшоўшы праз Пісідыю, прыбылі ў Памфілію.²⁵ І, абвясціўшы слова ў Пэргэ, сышлі ў Аталію.²⁶ Адтуль адплылі ў Антыёхію, дзе праз ласку Божую былі прызначаныя на справу, якую выканалі.

²⁷Калі прыйшлі туды і сабралі Касцёл, казалі, што Бог учыніў з імі і як Ён адчыніў брамы веры язычнікам.²⁸ І доўгі час заставаліся яны разам з вучнямі.

15 (1-41)

¹Некаторыя з тых, хто прыйшоў з Юдэі, вучылі братаў: «Калі не будзеце абрэзаныя паводле звычаю Майсея, не зможаце быць збаўленымі».

²Калі распачалася звада і немалая спрэчка Паўла і Барнабы з імі, было вырашана, што Павел і Барнаба, і некаторыя іншыя з іх пойдучь у гэтай справе да Апосталаў і старэйшых у Ерузалем.³ Яны ж, пасланыя Касцёлам, праходзілі праз Фінікію і Самарыю, расказваючы пра навяртанне язычнікаў. І вельмі ўзрадавалі ўсіх братаў.⁴ Калі прыйшлі ў Ерузалем, былі прынятыя Касцёлам, Апосталамі і старэйшымі. Распавялі яны, што Бог учыніў з імі.⁵ Тады ўсталі некаторыя з кола фарысеяў, якія паверылі, і казалі: «Трэба абразаць іх і загадаць ім, каб яны захоўвалі Закон Майсея!»

⁶І сабраліся Апосталы і старэйшыя, каб вырашыць гэтую справу.⁷ Калі паўстала вялікая спрэчка, Пётр устаў і сказаў ім: «Браты, вы ведаеце, што з даўніх дзён Бог выбраў мяне сярод вас, каб язычнікі з маіх вуснаў пачулі слова Евангелля і паверылі.⁸ І Бог, які ведае сэрцы, засведчыў перад імі, даўшы ім, як і нам, Духа Святога.⁹ І не зрабіў ніякай розніцы паміж намі ды імі і праз веру ачысціў іхнія сэрцы.¹⁰ Навошта ж цяпер выпрабоўваеце Бога, ускладаючы вучням на шыю ярмо, якое не маглі несці ні айцы нашыя, ні мы?¹¹ Але мы верым, што ласкаю Пана Езуса мы будзем збаўленыя таксама, як і яны».

¹²Замоўклі ўсе сабраныя і слухалі апавяданне Барнабы і Паўла пра тое, як шмат знакаў і цудаў учыніў Бог праз іх сярод язычнікаў.¹³ Калі яны скончылі, загаварыў Якуб, кажучы: «Браты, паслухайце мяне.¹⁴ Сымон раскажаў, як Бог спачатку паглядзеў на язычнікаў, каб выбраць з іх народ для свайго імя.¹⁵ І з гэтым згаджаюцца словы праракаў, як напісана:

¹⁶“Потым вярнуся

і адбудую заняпалы шацёр Давіда,

і адбудую руіны яго і пастаўлю нанова,

¹⁷*каб астатнія людзі шукалі Пана,*

і ўсе народы, над якімі заклікаюць імя Маё, —

кажа Пан, які чыніць гэтыя справы,¹⁸ вядомыя спрадвеку”.

¹⁹Таму я лічу, што не трэба абцяжарваць тых язычнікаў, якія навяртаюцца да Бога,²⁰ але трэба напісаць ім, каб яны ўстрымліваліся ад апаганьвання ідаламі, ад распусты, ад таго, што задушана, і ад крыві.²¹ Бо з даўніх часоў ёсць у кожным горадзе тыя, хто кожны шабат абвешчае і чытае Закон Майсея ў сінагогах».

²²Тады Апосталы і старэйшыя разам з усім Касцёлам, выбраўшы сярод сябе Юду, званага Барсабам, і Сілу — мужоў, якія былі першымі сярод братоў, вырашылі паслаць іх у Антыёхію з Паўлам і Барнабам. ²³І праз іх выслалі такі ліст: «Апосталы і старэйшыя браты вітаюць братоў з язычнікаў у Антыёхіі, Сірыі і Цыліцы! ²⁴Мы пачулі, што некаторыя з нас адправіліся без нашага даручэння і ўстрывожылі вас словамі, занепакоіўшы вашыя душы. ²⁵Таму мы згодна вырашылі выбраць мужоў і паслаць іх да вас з нашымі ўмілаванымі Барнабам і Паўлам, людзьмі, ²⁶якія аддаюць жыццё сваё дзеля імя Пана нашага Езуса Хрыста. ²⁷Мы паслалі да вас Юду і Сілу, якія абвесцяць вам тое самае словамі. ²⁸Бо Дух Святы і мы пастанавілі не ўскладаць на вас болей ніякага цяжару, акрамя таго, што неабходна: ²⁹устрымлівайцеся ад ахвяраў ідалам і ад крыві, ад таго, што задушана, і ад распусты. Калі будзеце ўстрымлівацца ад гэтага, добра зробіце. Бывайце здаровы».

³⁰Пасланыя прыйшлі ў Антыёхію і, сабраўшы людзей, аддалі ліст. ³¹Калі яго прачыталі, узрадаваліся гэтаму настаўленню. ³²Юда і Сіла, якія самі былі прарокамі, многімі прамовамі настаўлялі і ўмацоўвалі братоў. ³³Прабыўшы там пэўны час, браты адпусцілі іх з супакоем да тых, хто іх паслаў. ^{(34) 35}Але Павел і Барнаба заставаліся ў Антыёхіі, навучаючы і абвяшчаючы разам з многімі іншымі слова Пана.

³⁶Праз некалькі дзён Павел сказаў Барнабу: «Вернемся і наведаем нашых братоў ва ўсіх гарадах, дзе мы абвяшчалі слова Пана, і паглядзім, як яны маюцца». ³⁷Тады Барнаба хацеў узяць з сабой Яна, якога звалі Маркам. ³⁸Але Павел палічыў, што не трэба браць з сабой таго, хто адышоў ад іх у Памфіліі і не спадарожнічаў ім у працы. ³⁹Адбылася спрэчка, так што яны разышліся адзін з адным. Тады Барнаба ўзяў з сабой Марка і паплыў на Кіпр, ⁴⁰а Павел выбраў сабе Сілу і, калі браты даручылі яго ласцы Пана, вырушыў. ⁴¹І праходзіў праз Сірыю і Цыліцыю, умацоўваючы Касцёлы.

16 (1-40)

¹Прыбыў у Дэрбэ і Лістру. І вось, быў там адзін вучань па імені Цімафей, сын жанчыны юдэйкі, якая паверыла, і бацькі грэка. ²Браты ў Лістры і Іконіі добра сведчылі пра яго. ³Таму Павел захацеў узяць яго з сабою. І, узяўшы, абрэзаў яго дзеля юдэяў, якія былі ў тых мясцінах. Бо ўсе ведалі, што бацька ягоны быў грэкам. ⁴Калі праходзілі праз гарады, наказвалі ім захоўваць пастановы, прынятыя Апосталамі і старэйшымі ў Ерузалеме. ⁵Касцёлы ж умацоўваліся ў веры і штодня ўзрасталі ў колькасці.

⁶Прайшлі Фрыгію і краіну галатаў, і Дух Святы стрымліваў іх ад абвяшчэння слова ў Азіі. ⁷Прышоўшы ў Мізію, спрабавалі ісці ў Бітынію, але Дух Езуса не дазволіў ім. ⁸Тады яны прайшлі Мізію і сышлі ў Трааду. ⁹І меў Павел уначы аб'яўленне: стаяў перад ім чалавек, нейкі македонец, і прасіў яго, кажучы: «Прыйдзі ў Македонію і дапамажы нам!» ¹⁰Пасля гэтага аб'яўлення мы адразу вырашылі адправіцца ў Македонію, упэўненыя, што Бог паклікаў нас абвяшчаць там Евангелле.

¹¹Калі мы адплылі з Траады, прыбылі проста ў Саматракію, а на другі дзень у Неапаль, ¹²і адтуль у Філіпы, першы ў той частцы Македоніі горад, калонію. У гэтым горадзе мы прабылі некалькі дзён. ¹³У дзень шабату выйшлі за браму да ракі, дзе, як мы лічылі, адбывалася малітва. Сеўшы, мы размаўлялі з жанчынамі, якія сабраліся. ¹⁴І адна жанчына, па імені Лідзія, гандлярка пурпурам з горада Тыятыра, якая пакланялася Богу, таксама слухала. Пан адкрыў яе сэрца, каб яна прыняла словы Паўла. ¹⁵Калі ж яна ахрысцілася і дом яе, папрасіла, кажучы: «Калі лічыце, што я верная Пану, увайдзіце ў дом мой і заставайцеся». І прымусіла нас.

¹⁶Калі мы ішлі на малітву, нам сустрэлася адна служанка, якая мела духа прадбачання і прадказаннямі здабывала сваім гаспадарам вялікія сродкі. ¹⁷Ідучы за Паўлам і за намі, яна крычала: «Гэтыя людзі — слугі Найвышэйшага Бога, яны абвясчаюць нам шлях збаўлення». ¹⁸Так рабіла яна шмат дзён. Але Павел, разлаваўшыся, павярнуўся і сказаў духу: «У імя Езуса Хрыста загадваю табе выйсці з яе». І той выйшаў адразу. ¹⁹Тады гаспадары яе, убачыўшы, што знікла надзея на іхні заробак, схапілі Паўла і Сілу і пацягнулі на рынак да правадыроў. ²⁰І прывёўшы іх да кіраўнікоў, сказалі: «Гэтыя людзі, будучы юдэямі, падбухторваюць наш горад ²¹і прапаведуюць звычаі, якія нам, рымскім грамадзянам, нельга прымаць і выконваць». ²²І паўстаў натоўп супраць Паўла і Сілы, а кіраўнікі сарвалі з іх адзенне і загадалі біць розгамі. ²³Нанёшы ім шмат удараў, кінулі ў вязніцу і загадалі вартаўніку пільна сцерагчы іх. ²⁴Атрымаўшы такі загад, ён кінуў іх ва ўнутраную вязніцу і надзеў ім на ногі калодкі.

²⁵Каля поўначы Павел і Сіла маліліся, спяваючы гімны Богу, а вязні слухалі іх. ²⁶Раптам пачаўся вялікі землятрус, так што задрыжэлі падмуркі вязніцы. Адразу адчыніліся ўсе дзверы і апалі ўсе пумы. ²⁷Калі вартаўнік прачнуўся і ўбачыў адчыненыя дзверы вязніцы, выцягнуў меч і хацеў забіць сябе, думачы, што ўсе вязні ўцяклі. Але Павел ускрыкнуў моцным голасам: ²⁸«Не рабі сабе нічога благога, бо ўсе мы тут». ²⁹Папрасіўшы святла, вартаўнік увайшоў і, трасучыся, упаў перад Паўлам і Сілам. ³⁰Затым вывеў іх вонкі і сказаў: «Спадары, што мне трэба рабіць, каб збавіцца?» Яны адказалі яму: ³¹«Вер у Пана Езуса, і збавіцца ты і дом твой». ³²І абвясцілі слова Пана яму і ўсім, хто быў у яго доме. ³³І ў тую гадзіну ночы ён прыняў іх, абмыў раны і адразу ж ахрысціўся сам і ўвесь дом ягоны. ³⁴Потым завёў іх у свой дом, накрыў ім стол і з усім домам сваім цешыўся, што паверыў у Бога.

³⁵Калі настаў дзень, прэтары паслалі ліктараў, кажучы: «Вызвалі гэтых людзей!» ³⁶Вартаўнік паведаміў пра гэта Паўлу: «Кіраўнікі сказалі адпусціць вас. Таму цяпер выходзьце і ідзіце ў супакоі». ³⁷Але Павел сказаў ім: «Нас, рымскіх грамадзян, прылюдна білі, кінулі ў вязніцу, а цяпер нас употай выпускаюць. Не, няхай прыйдуць і самі выведуць нас». ³⁸Ліктары паведамілі гэтыя словы кіраўнікам. Тыя спалохаліся, пачуўшы, што гэта рымскія грамадзяне. ³⁹Яны прыйшлі і перапрасілі. І, вывеўшы, папрасілі іх пакінуць горад. ⁴⁰Калі яны выйшлі з вязніцы, прыйшлі ў Лідзію, а калі ўбачылі братоў, далі ім настаўленні і адышлі.

17 (1-34)

¹Прайшоўшы праз Амфіпаль і Апалонію, яны прыйшлі ў Тэсалоніку, дзе была юдэйская сінагога. ²Павел сваім звычайам увайшоў да іх і тры шабаты дыскутаваў з імі на падставе Пісання, ³адкрываючы і даказваючы ім, што Хрыстус павінен быў цярапець і ўваскрэснуць з мёртвых і што: «Гэты Езус, якога вам прапаведую, — гэта Хрыстус». ⁴І некаторыя з іх паверылі і далучыліся да Паўла і Сілы — вялікае мноства пабожных грэкаў і нямала знатных жанчын. ⁵Тады юдэі, ахопленыя зайздрасцю, узялі з рынку нейкіх нягодных людзей, сабралі натоўп і пачалі бунтаваць горад. Падышоўшы да дому Ясона, яны шукалі іх, каб вывесці да народу. ⁶Калі ж не знайшлі іх, пацягнулі Ясона і некаторых братаў да гарадскіх уладаў з крыкам: «Тыя, што бунтуюць увесь свет, прыйшлі і сюды, ⁷а Ясон прыняў іх. Усе яны паступаюць насуперак загадаў цэзара, кажучы, што ёсць іншы кароль — Езус». ⁸І ўстрыжыўся народ і гарадскія ўлады, якія слухалі гэта. ⁹Але, атрымаўшы даволі шмат ад Ясона і іншых, адпусцілі іх.

¹⁰Тады браты адразу ж уначы адправілі Паўла і Сілу ў Бэрэю. Прыбыўшы туды, яны пайшлі ў юдэйскую сінагогу. ¹¹Тутэйшыя былі больш прыхільныя, чым у Тэсалоніках, яны прынялі слова з усёй ахвотай і кожны дзень даследавалі Пісанне, ці так яно ёсць. ¹²І многія з іх паверылі — і з грэцкіх знатных жанчын, і з мужчын нямала. ¹³Калі ж даведаліся тэсаланікійскія юдэі, што і ў Бэрэі Павел прапаведуе Божае слова, прыйшлі таксама туды ды падбухторвалі і бунтавалі натоўп. ¹⁴Тады браты адразу ж адправілі Паўла, каб ён пайшоў да самага мора, а Сіла і Цімафей засталіся там. ¹⁵Тыя, хто спадарожнічаў Паўлу, правялі яго аж да Атэн. Атрымаўшы наказ для Сілы і Цімафея, каб як мага хутчэй прыйшлі да яго, вярнуліся.

¹⁶Калі Павел чакаў іх у Атэнах, яго дух абураўся на від горада, перапоўненага ідаламі. ¹⁷Ён размаўляў у сінагозе з юдэямі і з тымі, хто шанавалі Бога, і штодня з сустрэчнымі на рынку. ¹⁸Спрачаліся з ім некаторыя з эпікурэйскіх і стаіцкіх філосафаў. Адно казалі: «Што хоча сказаць гэты пустаслоў?» Іншыя: «Здаецца, ён прапаведуе чужых багоў», — таму што ён прапаведаваў ім Езуса і ўваскрэсенне. ¹⁹Яны ўзялі яго і прывялі на Арэпаг, кажучы: «Ці можам даведацца, што гэта за новае вучэнне, якое ты абвяшчаеш? ²⁰Бо нешта дзіўнае ўкладаеш нам у вушы. Мы хочам ведаць, што гэта азначае?» ²¹А ўсе атэнцы ды іншаземцы, якія жылі там, нічым так ахвотна не займаліся, як апавяданнем або слуханнем чагосьці новага.

²²Павел стаў пасярод Арэпагу і сказаў: «Атэнцы, я бачу, што ва ўсім вы вельмі рэлігійныя. ²³Бо, калі я праходзіў і аглядаў вашыя святыні, я знайшоў і алтар, на якім было напісана: “Невядомаму Богу”. Тое, чаму вы, не ведаючы, пакланяецеся, я абвяшчаю вам. ²⁴Бог, які стварыў свет і ўсё, што ў ім, будучы Панам неба і зямлі, жыве не ў святынях, збудаваных рукамі, ²⁵і не з рук чалавечых прымае служэнне, быццам бы маючы ў нечым патрэбу. Ён сам дае ўсяму жыццё, дыханне і ўсё. ²⁶Ён учыніў з аднаго ўвесь род чалавечы, каб рассяліўся ён па ўсёй паверхні зямлі. Прызначыў устаноўленыя часы і межы іх рассялення, ²⁷каб шукалі Бога. Можна намацаць і знойдуць Яго, бо Ён недалёка

ад кожнага з нас. ²⁸Бо ў Ім мы жывём, рухаемся і існуём, як некаторыя з вашых паэтаў сказалі:

“І мы род Ягоны”.

²⁹Дык калі мы належым да Богага роду, то не павінны думаць, што боства падобна да золата ці срэбра, ці каменя, да выявы мастацтва і чалавечай фантазіі.

³⁰Не зважаючы на часы няведання, Бог цяпер наказвае людзям, каб усе і паўсюль каяліся, ³¹бо Ён вызначыў дзень, калі будзе справядліва судзіць свет праз Чалавека, якога прызначыў, і даў доказ усім, уваскрасіўшы Яго з мёртвых».

³²Калі пачулі пра ўваскрасенне мёртвых, адныя насміхаліся, а другія казалі: «Паслухаем цябе пра гэта іншым разам». ³³Так Павел выйшаў ад іх. ³⁴Але некаторыя людзі далучыліся да яго і паверылі. Сярод іх быў і Дыянзіій Арэапагіт, і жанчына па імені Дамарыс, ды іншыя разам з імі.

18 (1-28)

¹Пасля гэтага Павел пакінуў Атэны і прыбыў у Карынт. ²І, знайшоўшы нейкага юдэя па імені Аквіла, родам з Понта, які нядаўна прыйшоў з Італіі, і Прысцылу, жонку ягоную, — бо Клаўдзій загадаў усім юдэям пакінуць Рым, — прыйшоў да іх. ³А паколькі займаўся тым жа рамяством, заставаўся ў іх і працаваў. Яны ж займаліся вырабам намётаў. ⁴Кожны шабат ён прамаўляў у сінагозе і пераконваў юдэяў і грэкаў.

⁵Калі прыйшлі з Македоніі Сіла і Цімафей, Павел заняўся навучаннем і сведчыў юдэям, што Езус ёсць Месіяй. ⁶А калі яны пярэчылі і блюзнерылі, ён абтрос сваю вопратку і сказаў ім: «Кроў ваша на галаву вашу. Я — чысты. Цяпер іду да язычнікаў». ⁷Адышоўшы адтуль, прыйшоў у дом аднаго чалавека па імені Ціт Юст, які шанававу Бога і дом якога быў побач з сінагогай. ⁸Крысп, кіраўнік сінагогі, паверыў у Пана з усім домам сваім. І шмат хто з карынціянаў, якія слухалі, паверылі і ахрысціліся.

⁹Пан ноччу ў аб’яўленні сказаў Паўлу: «Не бойся, але кажы і не маўчы, ¹⁰таму што Я з табою і ніхто не адважыцца зрабіць табе зло, бо ў Мяне шмат людзей у гэтым горадзе». ¹¹І прабыў год і шэсць месяцаў, навучаючы іх Божаму слову.

¹²Калі Галіён быў праконсулам у Ахаі, юдэі аднадушна паўсталі супраць Паўла і прывялі яго ў суд, ¹³кажучы: «Ён намаўляе людзей шанавачь Бога нязгодна з Законам». ¹⁴Калі Павел хацеў адкрыць вусны, Галіён сказаў юдэям: «Юдэі, калі б размова ішла пра нейкую крыўду ці несправядлівы ўчынак, я б выслухаў вас, ¹⁵але калі спрэчка ідзе пра слова і пра імёны, і пра ваш Закон, то разглядайце самі. Я не хачу быць суддзёю ў гэтых справах». ¹⁶І выгнаў іх з суда. ¹⁷Схапіўшы кіраўніка сінагогі Састэна, усе білі яго перад судом. А Галіёну не было да гэтага ніякай справы.

¹⁸Павел жа прабыў там яшчэ даволі шмат дзён і, развітаўшыся з братамі, паплыў у Сірыю, а з ім Прысцыла і Аквіла. У Кенхрах ён абстрыг сабе галаву, бо даў такое абяцанне. ¹⁹А калі прыйшоў у Эфес, пакінуў іх там, а сам увайшоў у сінагогу і размаўляў там з юдэямі. ²⁰Калі ж яны прасілі пабыць у іх даўжэй, ён

не згадзіўся, ²¹а на развітанне сказаў ім: «Я вярнуся да вас, калі захоча Бог». І адплыў з Эфеса. ²²Прыбыўшы ў Цэзарэю, ён увайшоў і прывітаў Касцёл, і адышоў у Антыёхію.

²³Правёўшы там пэўны час, выйшаў і праходзіў па чарзе краіну галатаў і Фрыгію, умацоўваючы ўсіх вучняў.

²⁴Нейкі юдэй, па імені Аполас, родам з Александрыі, чалавек красамоўны і знаўца Пісанняў, прыйшоў у Эфес. ²⁵Быў ён настаўлены на шлях Пана і з запалам прамаўляў і вучыў старанна пра Езуса, хоць і ведаў толькі хрост Яна.

²⁶Ён пачаў адважна прамаўляць у сінагозе. Калі яго пачулі Прысцыла і Аквіла, прынялі яго да сябе і растлумачылі яму шлях Божы. ²⁷А калі ён збіраўся ісці ў Ахаю, браты напісалі вучням, каб яны прынялі яго. Калі ён прыйшоў туды, шмат дапамагаў тым, хто паверыў дзякуючы ласцы. ²⁸Ён адважна пераконваў юдэяў, публічна даказваючы праз Пісанні, што Езус — гэта Месія.

19 (1-40)

¹Калі Аполас быў у Карынце, Павел прайшоў праз горныя ваколіцы, спусціўся ў Эфес і, знайшоўшы там некаторых вучняў, ²сказаў ім: «Ці атрымалі вы Духа Святога, калі паверылі?» А яны адказалі яму: «Мы і не чулі, што ёсць Дух Святы». ³Ён спытаў: «У што ж вы хрысціліся?» Яны адказалі: «У хрост Яна». Павел сказаў: ⁴«Ян хрысціў хростам пакаяння, кажучы людзям, каб паверылі ў таго, хто ідзе пасля яго, гэта значыць, у Езуса». ⁵Калі гэта пачулі, ахрысціліся ў імя Пана Езуса. ⁶І калі Павел усклаў на іх рукі, Дух Святы сышоў на іх. Яны гаварылі мовамі і прарочылі. ⁷А было ўсіх каля дванаццаці чалавек.

⁸Увайшоўшы ў сінагогу, ён адважна прамаўляў тры месяцы, прапаведуючы і пераконваючы на конт Божага Валадарства. ⁹А калі некаторыя заўпарціліся і не верылі, зласловячы шлях Пана перад народамі, Павел пакінуў іх, узяўшы з сабою вучняў, і штодня прапаведаваў у школе Тырана. ¹⁰Гэта працягвалася два гады, так што ўсе жыхары Азіі, юдэі і грэкі, пачулі слова Пана. ¹¹Бог рабіў надзвычайныя цуды рукамі Паўла, ¹²так што на хворых ускладалі хусты і паясы з цела яго, і хваробы пакідалі іх, і злыя духі выходзілі з іх.

¹³Нават некаторыя з вандроўных юдэйскіх заклінальнікаў заклікалі над апантанымі злымі духамі імя Пана Езуса, кажучы: «Заклінаю вас Езусам, якога прапаведуе Павел». ¹⁴Рабілі гэта сем сыноў пэўнага Скевы, юдэйскага першасвятара. ¹⁵Але злы дух адказаў ім: «Я знаю Езуса і ведаю Паўла, а вы хто такія?» ¹⁶І накінуўся на іх чалавек, у якім быў злы дух, і, перамогшы абодвух, адолеў іх так, што яны ўцяклі з таго дому голыя і параненыя. ¹⁷І стала вядома пра гэта сярод усіх юдэяў і грэкаў, якія жылі ў Эфесе. І страх ахапіў іх усіх, і праслаўлялася імя Пана Езуса. ¹⁸Многія з тых, хто паверыў, прыходзілі, вызнаючы і адкрываючы свае ўчынкi. ¹⁹Нямала з тых, хто займаўся чарадзействам, сабраўшы кнігі свае, спалілі іх перад усімі. А калі падлічылі іх кошт, аказалася іх на пяцьдзсят тысяч срэбных манет. ²⁰Так моцна ўзрастала і ўмацоўвалася слова Пана.

²¹Калі гэта здзейснілася, Павел вырашыў прайсці Македонію і Ахаю і накіравацца ў Ерузалем, кажучы: «Калі пабуду там, дык я павінен убачыць і

Рым». ²²І паслаў у Македонію дваіх з тых, хто служыў яму, Цімафея і Эраста, а сам пэўны час заставаўся ў Азіі.

²³У гэты час узнялося немалое абурэнне з прычыны шляху Пана. ²⁴Нейкі Дэметрый, што займаўся срэбрам і рабіў срэбныя святыні Артэміды, прыносіў немалы прыбытак рамеснікам. ²⁵Ён сабраў іх і іншых падобных рамеснікаў і сказаў: «Мужы, вы ведаеце, што наш дастатак залежыць ад гэтага занятку. ²⁶А вы бачыце і чуеце, што не толькі ў Эфесе, але і амаль па ўсёй Азіі гэты Павел пераканаў і адварнуў нямала народу, кажучы, што не з'яўляецца багамі тое, што зроблена рукамі. ²⁷Гэта пагражае нам не толькі тым, што наша доля прыйдзе ў заняпад, але і святыня вялікай багіні Артэміды будзе лічыцца нічога не вартай, і пазбавіцца велічы тая, якой пакланяецца ўся Азія і свет».

²⁸Пачуўшы гэта, яны напоўніліся гневамі і закрычалі: «Вялікая Артэміда Эфеская!» ²⁹Увесь горад ахапіла хваляванне. Схапіўшы спадарожнікаў Паўла, македонцаў Гая і Арыстарха, яны ўсёй грамадой кінуліся да тэатра. ³⁰Калі Павел хацеў увайсці ў натоўп, вучні не пусцілі яго. ³¹Таксама некаторыя кіраўнікі правінцыі, якія прызнаваліся да яго, паслалі да яго з просьбай, каб не паказваўся ў тэатры. ³²Тым часам адны крычалі адно, другія — іншае, бо сход быў бязладны і многія не ведалі, чаго сабраліся.

³³Тады з натоўпу вывелі Аляксандра, якога юдэі выштурхнулі наперад. Аляксандр даў знак рукой, што хоча апраўдацца перад народам. ³⁴Калі ж даведаліся, што ён юдэй, усе ў адзін голас і каля дзвюх гадзін крычалі: «Вялікая Артэміда Эфеская!» ³⁵Урэшце гарадскі пісар супакоіў народ, сказаўшы: «Эфесцы, хто з людзей не ведае, што горад Эфес — захавальнік святыні вялікай Артэміды і яе выявы, што ўпала з неба? ³⁶А паколькі гэта бясспрэчна, то вам трэба захоўваць спакой і не рабіць нічога паспешна. ³⁷Вы прывялі гэтых людзей, якія не блюзнерылі і не зняважылі нашай багіні. ³⁸Калі ж Дэметрый і рамеснікі, што з ім, маюць супраць кагосьці справу, дык на рынку адбываюцца суды і ёсць праконсулы. Няхай абвінавачваюць адны другіх. ³⁹А калі вы дабіваецеся чагосьці іншага, то гэта вырашыцца на законным сходзе. ⁴⁰Бо нам пагражае абвінавачанне ў сённяшнім хваляванні, і няма ніякай прычыны, каб апраўдаць наша зборышча». Сказаўшы гэта, ён распусціў сход.

20 (1-38)

¹Калі сунялося хваляванне, Павел склікаў вучняў і, падбадзёрыўшы іх, развітаўся з імі ды адправіўся ў Македонію. ²Прайшоўшы праз гэтыя мясціны і заахваціўшы многімі словамі, прыйшоў у Грэцыю. ³Прабыў ён там тры месяцы. Калі захацеў адплысці ў Сірыю, юдэі ўчынілі супраць яго змову, таму ён вырашыў вяртацца праз Македонію. ⁴Яго суправаджалі Сапатэр, сын Пірра, з Бэрэі, Арыстарх і Сэкунд з тэсаланікійцаў, а таксама Гай з Дэрбэ і Цімафей, Тыхік і Трафім з Азіі. ⁵Яны пайшлі наперад і чакалі нас у Траадзе. ⁶А мы адплылі з Філіпаў пасля свята Праснакоў і праз пяць дзён прыбылі адтуль у Трааду, дзе правялі сем дзён.

⁷У першы дзень пасля шабату, калі мы сабраліся на ламанне хлеба, Павел прамовіў да іх, бо збіраўся зранку адысці, і зацягнуў сваю прамову да поўначы.

⁸У святліцы, дзе мы сабраліся, было шмат свяцільнікаў. ⁹Адзін юнак, па імені Эўтых, які сядзеў на акне, глыбока заснуў, калі Павел доўга гаварыў. Урэшце, змораны сном, ён зваліўся з трэцяга паверху, і яго паднялі мёртвым. ¹⁰Павел, спусціўшыся, прытуліў яго і сказаў: «Не трывожцеся, бо душа яго ў ім!» ¹¹Затым падняўшыся, ён ламаў хлеб і спажываў, і яшчэ доўга прамаўляў да самай раніцы, а пасля адышоў. ¹²А юнака павялі жывым і на радасць многім.

¹³Тады мы селі раней на карабель і паплылі ў Ас, каб забраць адтуль Паўла, бо ён так загадаў, пажадаўшы ісці пехатою. ¹⁴Калі ж ён сустрэўся з намі ў Асе, мы забралі яго і прыбылі ў Мітылену. ¹⁵Адплыўшы адтуль, мы назаўтра прысталі насупраць Хіёса, а на другі дзень накіраваліся ў Самос, а на наступны – мы прыбылі ў Мілет. ¹⁶Бо Павел вырашыў абмінуць Эфес, каб не марнаваць час у Азіі. Ён спяшаўся, каб па магчымасці прыбыць у Ерузалем на дзень Пяцідзсятніцы.

¹⁷Паслаўшы з Мілета ў Эфес, Павел паклікаў старэйшых Касцёла. ¹⁸А калі яны прыйшлі да яго, сказаў ім: «Вы ведаеце, што з першага дня майго прыходу ў Азію, я ўвесь час быў з вамі. ¹⁹Служыў Пану з усёй пакораю і ў слязах ды сярод выпрабаванняў, якія сустрэлі мяне з-за подступаў юдэйскіх. ²⁰І як я не мінаў нічога карыснага, пра што б ні абвяшчаў і чаму б ні вучыў вас публічна і па дамах, ²¹даючы сведчанне юдэям і грэкам пра навяртанне да Бога і пра веру ў Пана нашага Езуса. ²²І вось цяпер, прымушаны Духам, я іду ў Ерузалем, не ведаючы, што мяне там сустрэне, ²³апроч таго, што Дух Святы ў кожным горадзе сведчыць, кажучы, што чакаюць мяне кайданы і ўціск. ²⁴Але маё жыццё для мяне не вартае нічога. Толькі б скончыў бег свой і служэнне, якое прыняў ад Пана Езуса, каб даць сведчанне пра Евангелле Божай ласкі.

²⁵І вось цяпер я ведаю, што больш не ўбачыце майго аблічча вы ўсе, сярод якіх я хадзіў, абвяшчаючы Божае Валадарства. ²⁶Таму сведчу вам сёння, што я чысты ад крыві ўсіх, ²⁷бо не ўхіляўся я ад абвяшчэння вам усёй волі Божай. ²⁸Дбайце пра сябе і ўвесь статак, у якім Дух Святы паставіў вас біскупамі, каб вы пасвілі Касцёл Божы, які Ён прыдбаў уласнай крывёю. ²⁹Ведаю, што пасля майго адыходу ўвойдуць да вас ваўкі лютыя, якія не пашкадуюць статка. ³⁰І з вас саміх паўстануць людзі, якія будуць казаць падступна, каб пацягнуць за сабою вучняў. ³¹Таму чуйце, памятаючы, што я тры гады ўдзень і ўначы не пераставаў вучыць кожнага з вас са слязьмі.

³²А сёння даручаю вас Богу і слову Ягонага ласкі, якое можа ўмацаваць вас і даць спадчыну між усіх асвятаных. ³³Ні срэбра, ні золата, ні вопраткі я ні ад кога не пажадаў. ³⁴Самі ведаеце, што гэтыя рукі служылі патрэбам маім і тых, хто быў са мною. ³⁵Ва ўсім я паказаў вам, што, так працуючы, трэба дапамагаць слабым, памятаючы словы Пана Езуса, якія Ён сказаў: «Больш шчасця ў тым, каб даваць, чым у тым, каб браць!»».

³⁶Сказаўшы гэта, ён укланчыў і маліўся разам з імі ўсімі. ³⁷Тады ўсе ўзнялі вялікі плач, кідаліся Паўлу на шыю і цалавалі яго. ³⁸Найбольш смуткавалі з-за слова, якое ён сказаў, што ўжо не ўбачаць аблічча ягонага. І праводзілі яго да карабля.

21 (1-40)

¹Калі мы, расстаўшыся з імі, адплылі, то простым шляхам прыбылі на Кос, затым — на Родас, а адтуль — у Патару. ²Знайшоўшы карабель, які плыў у Фінікію, мы селі і паплылі. ³А калі паказаўся Кіпр, мы абмінулі яго злева і паплылі ў Сірыю. І прысталі ў Тыры, бо там трэба было разгрузіць карабель. ⁴Знайшоўшы вучняў, мы засталіся там на сем дзён. Яны ж, натхнёныя Духам, казалі Паўлу не ісці ў Ерузалем. ⁵Пасля гэтых дзён мы выбраліся ў дарогу, а ўсе з жонкамі і дзецьмі праводзілі нас за горад. І, уклечыўшы на беразе і памаліўшыся, ⁶мы развіталіся адзін з адным і селі на карабель, а яны вярнуліся да сябе. ⁷На заканчэнне нашага плавання мы прыбылі з Тыра ў Пталемаїду, дзе прывіталі братоў і прабылі ў іх адзін дзень.

⁸Назаўтра адышлі і прыбылі ў Цэзарэю. Увайшоўшы ў дом дабравесніка Філіпа, аднаго з сямі дьяканаў, мы засталіся ў яго. ⁹Ён меў чатыры дачкі, дзевы, якія прарочылі. ¹⁰У той час, як мы былі ў іх шмат дзён, прыйшоў з юдэі пэўны прарок, па імені Агабос. ¹¹Ён увайшоў да нас, узяў Паўлаў пояс і, звязаўшы сабе рукі і ногі, сказаў: «Так кажа Дух Святы: “Таго чалавека, чый гэта пояс, так звяжучь у Ерузалеме юдэі і аддадуць у рукі язычнікаў”». ¹²Калі мы гэта пачулі, угаворвалі Паўла разам з тамтэйшымі братамі не хадзіць у Ерузалем. ¹³Аднак Павел адказаў: «Навошта плачаце і засмучаеце маё сэрца? Бо я дзеля імя Пана Езуса гатовы не толькі быць звязаным, але і памерці ў Ерузалеме». ¹⁴Паколькі яго не ўдалося ўгаварыць, мы супакоіліся, сказаўшы: «Няхай будзе воля Пана!»

¹⁵Пасля гэтых дзён мы падрыхтаваліся і вырушылі ў Ерузалем. ¹⁶З намі пайшлі некаторыя вучні з Цэзарэі і прывялі да нас нейкага Мнасона з Кіпра, даўняга вучня, які меў нас прыняць.

¹⁷Калі мы прыйшлі ў Ерузалем, браты радасна прынялі нас. ¹⁸На другі дзень Павел пайшоў з намі да Якуба, куды прыйшлі таксама ўсе старэйшыя. ¹⁹Прывітаўшы іх, ён падрабязна раскаваў пра тое, што Бог учыніў сярод язычнікаў праз яго служэнне. ²⁰Пачуўшы гэта, яны ўславілі Бога і сказалі яму: «Бачыш, брат, колькі тысяч юдэяў паверыла, а ўсе яны рупліўцы Закону. ²¹Яны чулі пра цябе, быццам ты юдэяў, якія жывуць сярод язычнікаў, вучыш адступець ад Майсея, кажучы, каб не абразалі дзяцей і не трымаліся звычаяў. ²²Дык што ж? Яны напэўна пачуюць, што ты прыйшоў. ²³Зрабі тое, што мы кажам табе. У нас ёсць чатыры мужчыны, якія далі абяцанне. ²⁴Вазьмі іх з сабой, і ачысціся разам з імі, і заплаці за іх выдаткі, каб яны абстрыглі свае галовы. І даведаюцца ўсе, што ім кажуць пра цябе няпраўду і што ты сам выконваеш Закон. ²⁵А што да тых язычнікаў, якія паверылі, мы напісалі ім сваю параду, каб яны стрымліваліся ад спажывання страў, прынесеных у ахвяру ідалам, ад крыві і мяса задужаных жывёл, ад распусты».

²⁶Тады Павел узяў тых мужчын і назаўтра, ачысціўшыся з імі, увайшоў у святыню і абвясціў пра заканчэнне дзён ачышчэння, калі за кожнага з іх павінна быць прынесена ахвяра.

²⁷Калі ж заканчваліся сем дзён, юдэі з Азіі, убачыўшы яго ў святыні, падбухторылі ўвесь народ і ўсклалі на яго рукі ²⁸з крыкам: «Мужы ізраэльскія,

дапамажыце! Гэты чалавек усюды ўсіх навучае супраць народу, Закону і гэтага месца. Яшчэ і грэкаў увёў у святыню і апаганіў гэтае святое месца». ²⁹Бо перад тым яны бачылі ў горадзе з ім Трафіма эфесца і казалі пра яго, што Павел увёў яго ў святыню. ³⁰Увесь горад узрушыўся, і збегся народ. Яны схапілі Паўла, выцягнулі яго са святыні і адразу зачынілі дзверы. ³¹Калі хацелі забіць яго, да тысячніка кагорты дайшла вестка, што ўвесь Ерузалем збунтаваўся. ³²Ён адразу ж узяў жаўнераў і сотнікаў і прыбег да іх. Убачыўшы тысячніка і жаўнераў, яны перасталі біць Паўла. ³³Тады тысячнік, наблізіўшыся, узяў яго і загадаў скаваць яго падвойнымі ланцугамі. Дאпытваўся таксама, хто ён і што ўчыніў. ³⁴У натоўпе ж усе крычалі сваё. Не здолеўшы даведацца нічога пэўнага з-за шуму, ён загадаў завесці яго ў крэпасць. ³⁵Калі быў на прыступках, жаўнеры мусілі несці яго з прычыны націску натоўпу. ³⁶Бо шмат народу ішло за ім і крычала: «Забі яго!»

³⁷Пры ўваходзе ў крэпасць Павел сказаў тысячніку: «Ці можна сказаць табе нешта?» Той адказаў: «Ты гаворыш па-грэцку? ³⁸Значыць ты не той егіпцянін, які нядаўна ўчыніў бунт і вывёў на пустыню чатыры тысячы бандытаў?» ³⁹Павел адказаў: «Я юдэй з Тарса, грамадзянін вядомага горада ў Цыліцыі. Прашу цябе, дазволь мне звярнуцца да народу». ⁴⁰Калі ж той дазволіў, Павел, стоячы на прыступках, даў народу знак рукой. Калі настала поўная ціша, прамовіў па-габрэйску, кажучы:

22 (1-30)

¹«Браты і айцы, цяпер паслухайце маё апраўданне перад вамі». ²Пачуўшы, што ён гаворыць з імі на габрэйскай мове, яшчэ больш суцішыліся. І ён сказаў: ³«Я — юдэй, нарадзіўся ў Тарсе, што ў Цыліцыі, але выхаваны ў гэтым горадзе, каля ног Гамаліэля, навучаны старанна айцоўскаму Закону, руплівец Божы, як і ўсе вы сёння. ⁴Я бязлітасна пераследаваў гэты шлях, звязваў і кідаў у вязніцу мужчын і жанчын, ⁵як засведчаць пра мяне першасвятар і ўсе старэйшыя. Атрымаўшы ад іх лісты, я пайшоў да братаў у Дамаск, каб тых, што былі там, звязаць і прывесці ў Ерузалем для пакарання.

⁶Калі я быў у дарозе і набліжаўся да Дамаска, раптам каля поўдня заззяла вакол мяне вялікае святло з неба. ⁷Я ўпаў на зямлю і пачуў голас, які казаў мне: «Саўле, Саўле, чаго ты пераследуеш Мяне?» ⁸Я адказаў: «Хто Ты, Пане?» Ён сказаў мне: «Я — Езус Назаранін, якога Ты пераследуеш». ⁹Тыя, хто быў са мною, бачылі святло, але не чулі голасу таго, хто гаварыў са мною. ¹⁰Тады я сказаў: «Што мне рабіць, Пане?» А Пан сказаў мне: «Устань і ідзі ў Дамаск, і там табе будзе сказана пра ўсё, што трэба табе рабіць». ¹¹Паколькі я перастаў бачыць ад бляску таго святла, мае спадарожнікі прывялі мяне за руку ў Дамаск.

¹²Нейкі Ананія, чалавек пабожны паводле Закону, пра якога ўсе жыхары юдэйскія добра сведчылі, ¹³прышоў да мяне і, стаўшы, сказаў мне: «Браце Саўле, будзь зноў відушчым!» І ў той жа момант я ўбачыў яго. ¹⁴Ён жа сказаў: «Бог айцоў нашых прадвызначыў цябе, каб ты пазнаў волю Ягоную, убачыў Справядлівага і пачуў голас з вуснаў Ягоных, ¹⁵бо ты будзеш Яго сведкам перад

усімі людзьмі ў тым, што ты бачыў і чуў. ¹⁶А цяпер чаго ты марудзіш? Устань, ахрысціся і змый грахі свае, паклікаўшы Яго імя”.

¹⁷Калі я вярнуўся ў Ерузалем і маліўся ў святыні, мяне агарнула захапленне. ¹⁸Я ўбачыў Яго, і Ён казаў мне: “Паспяшайся і выйдзі хутчэй з Ерузалема, бо не прымуць твайго сведчання пра Мяне”. ¹⁹І я сказаў: “Пане, яны ведаюць, што я кідаў у вязніцу і біў у сінагогах тых, хто верыць у Цябе. ²⁰І калі пралівалася кроў Стэфана, Твайго сведкі, я сам стаяў побач і згаджаўся з яго забойствам, і сцярог адзенне забойцаў ягоных. ²¹І Ён сказаў мне: “Ідзі, Я пашлю цябе далёка, да язычнікаў”».

²²Да гэтага слова слухалі яго, а пасля ўзнялі крык, кажучы: «Прэч яго з зямлі — такі не мае права жыць!» ²³Калі яны з крыкам рвалі адзенне і ўздымалі пыл у паветра, ²⁴тысячнік загадаў адвесці яго ў крэпасць і праз бічаванне даведацца, з якой прычыны так крычалі на яго.

²⁵Але калі расцягнулі яго для бічавання, Павел сказаў сотніку: «Хіба дазволена вам без суда бічаваць рымлянiна?» ²⁶Пачуўшы гэта, сотнік пайшоў і паведаміў тысячніку, кажучы: «Што ты збіраешся рабіць? Гэта ж рымлянiн». ²⁷Тады тысячнік, падышоўшы да яго, сказаў: «Скажы мне, ты рымскі грамадзянiн?» Ён адказаў: «Так». ²⁸Тысячнік сказаў: «Я за вялікія грошы набыў гэтае грамадзянства». Павел сказаў: «А я нарадзіўся ў ім». ²⁹Тады адразу адступіліся ад яго тыя, што хацелі дапытаць яго, а тысячнік спалохаўся, калі даведаўся, што ён загадаў звязаць рымскага грамадзянiна.

³⁰На другі дзень, жадаючы дакладна ведаць, у чым юдэі абвінавачваюць Паўла, вызваліў яго і загадаў сабрацца першасвятарам і ўсяму Сінэдрыёну. Потым прывёў Паўла і паставіў перад імі.

23 (1-35)

¹Павел уважліва паглядзеў на Сінэдрыён і сказаў: «Браты, я да сённяшняга дня жыў перад Богам з чыстым сумленнем». ²Першасвятар Ананія, які стаяў перад ім, загадаў біць яго па вуснах. ³Тады Павел сказаў яму: «Бог ударыць цябе, сцяна пабеленая. Ты ж сядзіш, каб судзіць мяне паводле Закону, а загадваеш біць мяне супраць Закону?» ⁴Тыя, што стаялі побач, казалі: «Першасвятара Божага зневажаеш?» ⁵Павел адказаў: «Я не ведаў, браты, што ён першасвятар. Бо напісана: “*Не будзеш зласловіць кіраўніку народу свайго*”».

⁶Заўважыўшы, што адна частка — гэта садукееі, а другая — фарысеі, Павел усклікнуў у Сінэдрыёне: «Браты, я фарысей, сын фарысея; мяне судзяць за надзею і ўваскрашэнне памерлых». ⁷Калі ён сказаў гэта, паміж фарысеямі і садукееямі пачалася спрэчка, і сход падзяліўся. ⁸Бо садукееі сцвярджаюць, што няма ні ўваскрашэння, ні анёла, ні духа, а фарысеі прызнаюць адно і другое. ⁹Падняўся вялікі крык. І некаторыя кніжнікі з фарысейскага боку спрачаліся, кажучы: «Нічога дрэннага ў гэтым чалавеку мы не знаходзім. А што калі дух ці анёл прамаўлялі да яго?» ¹⁰Паколькі спрэчка нарасталая, тысячнік, баючыся, каб не разарвалі Паўла, загадаў жаўнерам пайсці і забраць яго ад іх ды адвесці ў крэпасць. ¹¹У наступную ноч Пан з’явіўся перад ім і сказаў: «Бадзёрся! Бо як ты сведчыў пра Мяне ў Ерузалеме, так належыць табе сведчыць і ў Рыме».

¹²Калі настаў дзень, некаторыя юдэі пакляліся не есці і не піць, пакуль не заб'юць Паўла. ¹³Было больш за сорак тых, што так пакляліся. ¹⁴Яны прыйшлі да першасвятароў і старэйшых і сказалі: «Мы пакляліся нічога не есці, пакуль не заб'ём Паўла. ¹⁵Таму цяпер вы разам з Сінэдрыёнам дайце знаць тысячніку, каб заўтра прывёў яго да вас, як быццам вы хочаце дакладней даведацца пра яго справу. А мы гатовыя забіць яго, перш чым ён наблізіцца».

¹⁶Калі пра гэты подступ пачуў сын Паўлавай сястры, ён прыйшоў у крэпасць і паведаміў пра гэта Паўлу. ¹⁷Тады Павел паклікаў аднаго з сотнікаў і сказаў: «Завядзі гэтага юнака да тысячніка, бо ён мае яму штосьці сказаць».

¹⁸Той узяў яго, прывёў да тысячніка і сказаў: «Вязень Павел паклікаў мяне і папрасіў прывесці да цябе гэтага юнака, бо ён мае табе штосьці сказаць».

¹⁹Тысячнік узяў яго за руку, адвёў убок і спытаўся: «Што ты маеш сказаць мне?» ²⁰Ён адказаў: «Юдэі змовіліся прасіць цябе, каб заўтра ты прывёў Паўла ў Сінэдрыён, быццам бы яны хочуць дакладней даведацца пра яго. ²¹Але не слухайся іх, таму што больш за сорак чалавек затаіліся на яго. Яны пакляліся сабе ні есці, ні піць, пакуль не заб'юць яго. Яны ўжо напегатове і чакаюць твайго распараджэння».

²²Тады тысячнік адпусціў юнака, сказаўшы: «Нікому не кажы, што ты раскажаў мне гэта». ²³І, паклікаўшы двух сотнікаў, сказаў: «Падрыхтуйце мне на трэцюю гадзіну ночы дзвесце жаўнераў і семдзсят коннікаў, і дзвесце стральцоў, каб вырушыць у Цэзарэю». ²⁴Падрыхтуйце таксама жывёл, каб пасадзіць Паўла і адвезці яго бяспечна да намесніка Фелікса». ²⁵Напісаў таксама ліст такога зместу: ²⁶«Клаўдзій Лізіў вітае высокашаноўнага намесніка Фелікса.

²⁷Юдэі схапілі гэтага чалавека і хацелі забіць яго, але, калі я даведаўся, што ён рымскі грамадзянін, умяшаўся са сваімі жаўнерамі і ўратаваў яго. ²⁸Жадаючы даведацца, з якой прычыны яго абвінавачваюць, я прывёў яго ў іхні Сінэдрыён ²⁹і ўбачыў, што яго вінавацяць у спрэчных пытаннях Закону іхняга і што няма на ім ніякай віны, якая заслугоўвае смерці або кайданаў. ³⁰А калі мне данеслі, што юдэі ўчынілі змову супраць гэтага чалавека, я адразу паслаў яго да цябе, загадаўшы таксама абвінаваўцам выступіць супраць яго перад табою».

³¹Тады жаўнеры на ягоны загад узялі Паўла і павялі ноччу ў Антыпатрыду.

³²Назаўтра, пакінуўшы коннікаў ісці з ім, вярнуліся ў крэпасць. ³³Тыя ж, прыйшоўшы ў Цэзарэю, перадалі намесніку ліст і паставілі перад ім Паўла.

³⁴Прачытаўшы ліст, той спытаўся, з якой ён правінцыі. Даведаўшыся, што ён з Цыліцыі, сказаў: ³⁵«Я выслухаю цябе, калі прыйдуць твае абвінаваўцы». І загадаў трымаць яго пад вартаю ў прэторыі Ірада.

24 (1-27)

¹Праз пяць дзён прыйшоў першасвятар Ананія з некаторымі старэйшынамі і нейкім прамоўцам Тэртулам, якія перад намеснікам скардзіліся на Паўла.

²Калі ж яго паклікалі, Тэртул пачаў абвінавачваць, кажучы: «Дзякуючы табе мы дасягнулі вялікага спакою і для народу гэтага добрыя рэчы сталіся праз тваю абачлівасць. ³Мы заўсёды і ўсюды прызнаём гэта, дастойны Фелікс, з усёй удзячнасцю. ⁴Але каб занадта не турбаваць цябе, прашу: будзь ласкавы коратка

выслухаць нас.⁵ Мы пераканаліся, што гэты чалавек — гэта зараза, і што ён выклікае неспакой сярод усіх юдэяў ва ўсім свеце і з'яўляецца правадыром секты назарэяў.⁶ Ён асмеліўся нават зняважыць святыню, і мы схапілі яго.⁽⁷⁾⁸ Ты можаш сам распытацца і даведацца ад яго пра ўсё, у чым мы яго вінавацім». ⁹Юдэі таксама згодна пацвердзілі, што гэта так.

¹⁰Тады намеснік даў слова Паўлу, і ён сказаў: «Ведаю, што шмат гадоў ты з'яўляешся суддзёю гэтага народу, таму я буду смела бараніцца. ¹¹Ты можаш даведацца, што не больш за дванаццаць дзён таму я прыйшоў у Ерузалем пакланіцца Богу. ¹²І ні ў святыні, ні ў сінагогах, ні ў горадзе яны не знаходзілі, каб я спрачаўся з кім-небудзь ці падбухторваў натоўп. ¹³Таму не могуць даказаць табе таго, у чым цяпер абвінавачваюць мяне. ¹⁴Але прызнаюся табе, што згодна са шляхам, які яны называюць сектай, я служу Богу айцоў, верачы ва ўсё, што напісана ў Законе і ў Прарокаў, ¹⁵і маючы надзею на Бога, што будзе ўваскрашэнне, справядлівых і несправядлівых, чаго яны і самі чакаюць. ¹⁶Таму і я руплюся, каб заўсёды мець бездакорнае сумленне перад Богам і людзьмі. ¹⁷Пасля многіх гадоў я прыйшоў, каб падаць майму народу міласціну і прынашэнні. ¹⁸За гэтым знайшлі мяне ў святыні, калі я ачышчаўся, без натоўпу і шуму, ¹⁹нейкія юдэі з Азіі, якім трэба было б з'явіцца перад табою і абвінавачваць мяне, калі штосьці маюць супраць. ²⁰Няхай гэтыя людзі самі скажуць, ці знайшлі на мне якое беззаконне, калі я стаяў перад Сінэдрыёнам. ²¹Хіба толькі тое, што я выкрыкнуў, стоячы сярод іх: “За ўваскрашэнне памерлых я сёння на судзе перад вамі!”».

²²Выслухаўшы гэта, Фелікс адклаў іх справу, бо дакладна быў знаёмы з тым, што датычыла іх шляху, сказаўшы: «Калі прыбудзе тысячнік Лізіі, разгледжу вашу справу». ²³А сотніку загадаў пільнаваць Паўла, але пакідаючы яму пэўную свабоду і не забараняючы нікому з яго блізкіх прыслугоўваць яму.

²⁴Праз некалькі дзён Фелікс прыйшоў з жонкай сваёй Друзілай, якая была юдэйкай, і паклікаў Паўла, і слухаў яго пра веру ў Езуса Хрыста. ²⁵А паколькі ён расказваў пра справядлівасць, стрыманасць і будучы суд, Фелікс, напоўнены страхам, сказаў: «Цяпер ідзі, у адпаведны час паклічу цябе». ²⁶Ён таксама спадзяваўся, што Павел дасць яму грошай, таму часта клікаў яго і размаўляў з ім.

²⁷Але праз два гады на месца Фелікса прыбыў Порцый Фэст. Каб дагадзіць юдэям, Фелікс пакінуў Паўла ў зняволенні.

25 (1-27)

¹Фэст, прыбыўшы ў сваю правінцыю, праз тры дні адбыў з Цэзарэі ў Ерузалем. ²Тады першасвятары і ўплывовыя юдэі паскардзіліся яму на Паўла і прасілі яго ³зрабіць ласку і прыслаць Паўла ў Ерузалем, бо задумвалі забіць яго ў дарозе. ⁴Але Фэст адказаў, што Паўла сцерагуць у Цэзарэі, і ён сам неўзабаве туды адправіцца. ⁵«Тыя з вас, хто можа, — сказаў ён, — няхай пойдучь разам са мною і, калі ёсць штосьці заганнае ў гэтым чалавеку, няхай абвінавачаць яго». ⁶Прабыўшы ў іх не больш за восем або дзесяць дзён, ён вярнуўся ў Цэзарэю. На другі дзень сеў на судовы пасад і загадаў прывесці Паўла. ⁷Калі прывялі, сталі

вакол яго юдэі, якія прыйшлі з Ерузалема, і выказвалі супраць яго шмат цяжкіх абвінавачванняў, аднак не маглі іх даказаць. ⁸Павел у сваё апраўданне сказаў: «Я ні ў чым не правініўся ні супраць юдэйскага Закона, ні супраць святыні, ні супраць цэзара». ⁹Тады Фэст, жадаючы дагадзіць юдэям, адказаў Паўлу: «Хочаш ісці ў Ерузалем і там стаць перад судом у гэтых справах?» ¹⁰Павел адказаў: «Я стаю перад судом цэзара, дзе мяне і належыць судзіць. Я не пакрыўдзіў юдэяў нічым, і ты добра ведаеш гэта. ¹¹Калі я ўчыніў злачынства і зрабіў штосьці вартае смерці, я не адмаўляюся памерці. Але калі няма нічога, у чым яны вінавацяць мяне, то ніхто не можа выдаць мяне ім. Я звяртаюся да цэзара!» ¹²Тады Фэст, пагаварыўшы з радай, адказаў: «Ты звярнуўся да цэзара, да цэзара і пойдзеш».

¹³Праз некалькі дзён кароль Агрыпа і Бэрэніка прыбылі ў Цэзарэю прывітаць Фэста. ¹⁴Паколькі яны прабылі там шмат дзён, Фэст растлумачыў справу Паўла каралю, кажучы: «Фелікс пакінуў у вязніцы аднаго чалавека. ¹⁵Калі я быў у Ерузалеме, першасвятары і старэйшыны Ізраэля падалі супраць яго скаргу, патрабуючы асуджэння. ¹⁶Я адказаў ім, што рымляне не маюць звычаю асуджаць каго-небудзь на смерць, пакуль абвінавачаны не стане перад абвінаваўцамі і не атрымае магчымасці бараніцца ад закідаў. ¹⁷Калі яны прыйшлі сюды, то я не марудзіў, але ў наступны дзень распачаў судовы працэс і загадаў прывесці таго чалавека. ¹⁸Абвінаваўцы сталі вакол яго, але не падалі ніякага абвінавачвання ў тых злачынствах, якія я падазраваў. ¹⁹Яны спрачаліся з ім пра іх вераванні і пра нейкага памерлага Езуса, пра якога Павел сцвярджае, што Ён жывы. ²⁰Не ведаючы, як вырашаць такія справы, я спытаўся ў яго, ці не хоча ён пайсці ў Ерузалем і там судзіцца за гэта. ²¹Калі ж Павел пажадаў застацца пад вартаю, пакуль яго справу не разгледзіць цэзар, я загадаў сцерагчы яго, пакуль не адпраўлю да цэзара». ²²Агрыпа сказаў Фэсту: «Я хацеў бы паслухаць гэтага чалавека». «Заўтра, — сказаў той, — ты пачуеш яго».

²³Назаўтра Агрыпа і Бэрэніка прыйшлі з усёй пампезнасцю і ўвайшлі ў судовую залу з тысячнікамі і гарадской знаццю. На загад Фэста прывялі Паўла. ²⁴І сказаў Фэст: «Кароль Агрыпа і ўсе прысутныя з намі мужы, вы бачыце таго, супраць каго ўвесь народ юдэйскі выступіў перада мною ў Ерузалеме і тут з воклічамі, што ён не павінен больш жыць. ²⁵Але я пераканаўся, што ён не зрабіў нічога вартага смерці, а паколькі ён сам звяртаўся да цэзара, я вырашыў паслаць да яго. ²⁶Я не маю нічога канкрэтнага, каб напісаць пра яго гаспадару. Таму я прывёў яго да вас, асабліва да цябе, кароль Агрыпа, каб пасля гэтага разбіральніцтва мне было што напісаць. ²⁷Бо мне здаецца неразважным паслаць вязня, не падаўшы абвінавачанняў супраць яго».

26 (1-32)

¹Агрыпа сказаў Паўлу: «Табе дазволена гаварыць за самога сябе». Тады Павел працягнуў руку і прамовіў у сваю абарону: ²«Кароль Агрыпа, я лічу сябе шчаслівым, што сёння павінен абараняцца перад табой ад усяго, у чым мяне вінавацяць юдэі. ³Ты найбольш ведаеш усе юдэйскія звычаі і спрэчныя пытанні. Таму прашу велікадушна выслухаць мяне. ⁴Жыццё маё з маладосці, якое ад

пачатку праходзіла ў Ерузалеме сярод народу майго, ведаюць усе юдэі.⁵ Яны ведаюць мяне здаўна і могуць засведчыць, што я жыў як фарысей паводле самай строгай плыні нашай рэлігіі.⁶ А цяпер стаю перад судом за надзею на абяцанне, якое Бог даў айцам нашым,⁷ а яго спаўнення чакаюць нашыя дванаццаць пакаленняў, днём і ноччу няспынна служачы Богу. За гэтую надзею, кароль, юдэі вінавацяць мяне!⁸ Чаму вы лічыце неверагодным, што Бог уваскрашае памерлых?

⁹Я таксама лічыў, што павінен шмат зрабіць супраць імені Езуса з Назарэта.¹⁰ Я гэта і рабіў у Ерузалеме. Атрымаўшы ўладу ад першасвятароў, я многіх святых кінуў у вязніцу. Калі іх забівалі, даваў згоду.¹¹ І часта па ўсіх сінагогах я караў іх і прымушаў блюзнерыць, а будучы раз'юшаным на іх, пераследаваў нават у чужых гарадах.

¹²Калі дзеля гэтага я ішоў у Дамаск з уладай і даручэннем ад першасвятароў,¹³ апоўдні я ўбачыў на дарозе, о кароль, святло з неба, ярчэйшае за святло сонца, якое асвятляла мяне і тых, хто ішоў разам са мною.¹⁴ Калі мы ўсе ўпалі на зямлю, я пачуў голас, які казаў мне па-габрэйску: «Саўл, Саўл, чаму ты пераследуеш Мяне? Цяжка табе ісці супраць ражна».¹⁵ Я спытаўся: «Хто ты, Пане?» Ён адказаў: «Я Езус, якога ты пераследуеш.¹⁶ Але падыміся і ўстань на ногі свае, бо для таго Я з'явіўся табе, каб зрабіць цябе слугою і сведкам таго, што ты бачыў і што Я адкрыю табе.¹⁷ Я вызвалю цябе ад гэтага народу і ад язычнікаў, да якіх Я пасылаю цябе¹⁸ адкрыць ім вочы, каб яны павярнуліся ад цермы да святла і ад улады сатаны да Бога, каб праз веру ў Мяне атрымалі дараванне грахоў і спадчыну сярод асвятчаных».

¹⁹Таму, кароль Агрыпа, я не быў непаслухмяным нябеснаму бачанню,²⁰ але прапаведаваў спачатку жыхарам Дамаска і Ерузалема, а потым па ўсёй зямлі юдэйскай і язычнікам, каб яны каяліся і навярталіся да Бога, здзяйснюючы справы, што вынікаюць з пакаяння.²¹ За гэта юдэі схапілі мяне ў святыні і спрабавалі забіць.²² Але, атрымаўшы дапамогу ад Бога, я аж да гэтага дня працягваю сведчыць малому і вялікаму. Я не кажу нічога, акрамя таго, што, па словах прарокаў і Майсея, павінна было адбыцца:²³ што Хрыстус павінен быў цярпець і абвясціць, як першы сярод уваскрослых, святло народу гэтаму і язычнікам».

²⁴Калі ён так абараняўся, Фэст гучна сказаў: «Павел, ты ашалеў! Вялікая вучонасць даводзіць цябе да вар'яцтва».²⁵ Але Павел сказаў: «Я не шалею, дастойны Фэст, але абвясчаю словы праўдзівыя і прадуманыя.²⁶ Бо ведае пра гэта кароль, перад якім я смела кажу гэта. Я ўпэўнены, што нічога з гэтага не схавана ад яго, бо адбывалася не ў закутку.²⁷ Ці верыш ты, кароль Агрыпа, прарокам? Я ведаю, што верыш».²⁸ Агрыпа сказаў Паўлу: «Яшчэ крыху і пераканаеш мяне стаць хрысціянінам!»²⁹ Павел сказаў: «Я маліў бы Бога, каб калісьці, не толькі ты, але і ўсе, хто сёння чуе мяне, сталі такімі, як я, акрамя гэтых кайданаў!»

³⁰Тады кароль і намеснік, а таксама Бэрэніка, і тыя, што сядзелі разам з імі, падняліся.³¹ Адышоўшы ўбок, яны гаварылі паміж сабою, кажучы: «Гэты чалавек не робіць нічога вартага смерці і кайданаў».³² І сказаў Агрыпа Фэсту: «Можна было б вызваліць гэтага чалавека, калі б ён не звяртаўся да цэзара».

27 (1-44)

¹Калі было вырашана, што мы паплыем у Італію, Паўла і некаторых іншых вязняў аддалі сотніку па імені Юлій з кагорты цэзара. ²Мы селі на адраміцкі карабель, які мусіў плыць каля азіяцкіх мясцін. З намі быў Арыстарх, македонец з Тэсалонікаў. ³На другі дзень мы прысталі ў Сідоне. Юлій ставіўся да Паўла добразычліва і дазволіў яму наведаць сяброў і скарыстаць з іх апекі. ⁴Адправіўшыся адтуль, мы прыбылі на Кіпр, бо дзьмулі супраціўныя вятры. ⁵Пераплыўшы мора каля Цыліцы і Памфіліі, мы прыбылі ў Ліцыйскую Міру. ⁶Там сотнік знайшоў александрыйскі карабель, які плыў у Італію, і пасадзіў нас на яго. ⁷Плывучы паволі шмат дзён, мы з цяжкасцю дабраліся да ваколіцы Кнідаса. Паколькі вецер не пускаў нас далей, мы падплылі да Крыта насупраць Сальмона. ⁸А калі мы ледзве мінулі яго, прыплылі да месца, якое завецца Добрыя Прыстані, непадалёк ад горада Ласая. ⁹Калі прайшло ўжо шмат часу і плаванне было небяспечным, а пост ужо скончыўся, Павел пачаў асцерагаць, ¹⁰кажучы ім: «Мужы, я бачу што плаванне будзе з перашкодамі і вялікімі стратамі не толькі грузу і карабля, але і нашаму жыццю». ¹¹Але сотнік больш давяраў стэрнавому і ўладальніку карабля, чым словам Паўла. ¹²А паколькі прыстань была непрыстасаваная для зімоўкі, большасць раіла адплысці адтуль, каб, калі можна, дабрацца да Фенікса і перазімаваць у гэтай крыцкай прыстані, адкрытай на паўднёва-заходнія і паўночна-заходнія вятры.

¹³Калі ж падзьмуў паўднёвы вецер, яны, мяркуючы, што ўжо дасягнуць сваёй мэты, паднялі якары і паплылі ўзджоўж узбярэжжа Крыта. ¹⁴Але неўзабаве наляцеў з боку вострава ўраганны вецер, які называецца эўракілон. ¹⁵Карабель падхапіла так, што ён не мог працівіцца ветру, таму мы паддаліся і нас панесла. ¹⁶Падплыўшы да пэўнага вострава, які завецца Каўда, мы ледзве ўтрымалі ратавальную лодку. ¹⁷Падняўшы яе, мы сталі выкарстоўваць дапаможныя сродкі, каб абвязаць карабель. Баючыся наляцець на Сірт, мы спусцілі плаваючы якар і так нас насіла. ¹⁸Паколькі бура пачала нас моцна гнаць, на другі дзень мы сталі выкідаць груз. ¹⁹А на трэці — сваімі рукамі паскідалі з карабля аснастку. ²⁰Калі многія дні не паказвалася ні сонца, ні зоркі, а моцная бура налягала, знікла ўсякая надзея на нашае выратаванне.

²¹Паколькі доўга не елі, Павел стаў сярод іх і сказаў: «Мужы, трэба было слухацца мяне і не адплываць ад Крыта, і мы абмінулі б гэтыя пакуты і страты. ²²Цяпер жа прашу вас бадзёрыцца, таму што ніводзін з вас не загіне, толькі карабель. ²³Бо сёння ўначы з’явіўся мне анёл Бога, якому належу і якому служу, ²⁴і сказаў: “Не бойся, Павел, бо табе трэба з’явіцца перад цэзарам, і вось, Бог падараваў табе ўсіх, хто плыве з табою”. ²⁵Таму бадзёрцеся, мужы, бо я веру Богу, што так станеца, як мне было сказана. ²⁶Мы маем быць выкінутымі на нейкі востраў».

²⁷На чатырнаццатую ноч, як мы блукалі па Адрыятыцы, каля поўначы маракі пачалі здагадацца, што яны набліжаюцца да нейкай зямлі. ²⁸Калі памералі глыбіню, атрымалася дваццаць сажняў. Адплыўшы крыху далей, памералі зноў, атрымалася пятнаццаць сажняў. ²⁹Баючыся трапіць на камяністыя месцы, мы кінулі з кармы чатыры якары і маліліся, каб настаў

дзень. ³⁰Калі ж маракі хацелі ўцячы з карабля і спусцілі лодку на мора, робячы выгляд, нібы хочучь закінуць якар з носа, ³¹Павел сказаў сотніку і жаўнерам: «Калі яны не застануцца на караблі, вы не зможаце ўратавацца». ³²Тады жаўнеры перарэзалі вяроўкі на лодцы, і яна ўпала.

³³Перад наступленнем дня Павел угаворваў усіх падсілкавацца, кажучы: «Сёння чатырнаццаты дзень вы чакаеце без ежы, не спажываючы нічога. ³⁴Таму прашу вас прыняць ежу, бо гэта для вашага ўратавання, таму што нікому з вас не ўпадзе волас з галавы». ³⁵Сказаўшы гэта, узяў хлеб і падзякаваў Богу перад усімі і, паламаўшы, стаў есці. ³⁶Тады ўсе падбадзёрыліся і таксама прынялі ежу. ³⁷Было ж нас усіх на караблі дзвесце семдзесят чалавек. ³⁸Наеўшыся, яны сталі аблягчаць карабель, выкідаючы збожжа ў мора.

³⁹Калі настаў дзень, яны не распазналі зямлі, аднак убачылі нейкі заліў з пясчаным берагам, куды вырашылі прыстаць з караблём. ⁴⁰Абрэзаўшы якары і пакінуўшы іх у моры, аслабілі вяроўкі стырна і, падняўшы пярэдні ветразь па ветры, скіраваліся да берага. ⁴¹Аднак натрапілі на мель і пасадзілі на ёй карабель. Нос карабля зарыўся і застаўся нерухомы, а карма пачала развальвацца пад напорам хваляў. ⁴²Жаўнеры вырашылі пазабіваць вязняў, каб ніхто, выплыўшы, не ўцёк. ⁴³Але сотнік, жадаючы ўратаваць Паўла, стрымаў іх ад гэтага і загадаў усім, хто ўмее плаваць, першымі выскачыць і выйсці на бераг. ⁴⁴Астатніяплылі, хто на дошках, хто на чым-небудзь з карабля. І такім чынам усе бяспечна дабраліся да берага.

28 (1-31)

¹Калі мы ўратаваліся, даведаліся, што востраў называецца Мальта. ²Мясцовыя жыхары былі да нас надзвычай ласкавыя. Быў дождж і холад, і яны распалілі агонь і прынялі кожнага з нас. ³Калі Павел назбіраў кучу галля і падкідаў у вогнішча, тады змяя выскачыла ад жару і ўчапілася яму за руку. ⁴Мясцовыя жыхары, убачыўшы гэта, казалі адзін аднаму: «Відаць, гэты чалавек — забойца, раз яму, уратаванаму з мора, багіня справядлівасці не дазваляе жыць». ⁵Але ён скінуў гада ў агонь і не зазнаў ніякай шкоды. ⁶Яны ж чакалі, што ён апухне або імгненна ўпадзе мёртвым. Але, калі доўга чакалі і ўбачылі, што нічога дрэннага з ім не адыблося, змянілі думку і казалі, што ён бог.

⁷Вакол гэтага месца знаходзіліся ўладанні правіцеля вострава па імені Публій. Ён прыняў нас і гасцінна частаваў тры дні. ⁸Бацька Публія ляжаў, хворы на гарачку і дызентэрыю. Павел увайшоў да яго, памаліўся і, усклаўшы рукі, аздаравіў яго. ⁹Пасля гэтага і іншыя на востраве, што мелі хваробы, прыходзілі і атрымлівалі аздараўленне. ¹⁰Яны праявілі да нас вялікую пашану, а калі мы адплывалі, далі ўсё, што было патрэбна

¹¹Праз тры месяцы мы адплылі на караблі, што зімаваў на гэтым востраве. Гэта быў александрыйскі карабель з выявай Дыяскураў. ¹²Прыплыўшы ў Сіракузы, мы заставаліся там тры дні. ¹³Адплыўшы адтуль, дабраліся да Рэгіі. А паколькі праз дзень падзьмуў паўднёвы вецер, мы на другі дзень прыбылі ў Путэолі. ¹⁴Там мы знайшлі братоў, і яны ўпрасілі нас пабыць у іх сем дзён. І так мы прыбылі ў Рым. ¹⁵А там, калі браты пачулі пра нас, выйшлі насустрач нам

аж да Апіевай плошчы і Трох Корчмаў. Убачыўшы братаў, Павел падзякаваў Богу і падбадзёрыўся.

¹⁶Калі мы прыйшлі ў Рым, Паўлу дазволілі жыць асобна з жаўнерам, які яго вартаваў. ¹⁷Праз тры дні Павел склікаў да сябе самых уплывовых юдэяў і, калі яны сышліся, сказаў ім: «Браты, я не зрабіў нічога супраць народу ці звычайў айцоў, аднак мяне як вязня з Ерузалема перадалі ў рукі рымлянаў.

¹⁸Яны дапыталі мяне і хацелі адпусціць, бо ў мяне не было ніякай смяротнай віны.

¹⁹Калі юдэі прэчылі гэтаму, я вымушаны быў звярнуцца да цэзара, але не для таго, каб у нечым вінаваціць свой народ. ²⁰Таму я паклікаў вас, каб пабачыцца і паразмаўляць з вамі, бо за надзею Ізраэля я закаваны ў гэтыя кайданы». ²¹Яны казалі яму: «Мы не атрымоўвалі пра цябе лістоў з Юдэі, і ніводзін з братаў не прыйшоў і не абвясціў ці сказаў пра цябе нічога дрэннага. ²²Але мы хочам пачуць ад цябе, што ты думаеш, бо нам вядома пра гэтую секту, таму што паўсюль выступаюць супраць яе».

²³Прызначыўшы яму дзень, прыйшлі да яго многія ў гасціну. Ён з ранку аж да вечара расказваў ім і сведчыў пра Божае Валадарства, і пераконваў іх пра Езуса на падставе Закону Майсея і Прарокаў. ²⁴Адных пераконвала сказанае, а другія не верылі. ²⁵Будучы ж нязгоднымі паміж сабой, яны пачалі адыходзіць, калі Павел сказаў адну рэч: «Добра Дух Святы сказаў айцам нашым праз прарока Ісаю:

²⁶“Пайдзі да народу гэтага і скажы:

*Вушамі слухаеце і не разумееце,
вачыма глядзіце і не бачыце.*

²⁷Зачарсцвела сэрца народу гэтага,

і вушамі ледзь чуюць,

і вочы свае заплюшчылі,

і вушамі не пачулі,

і сэрцам не зразумелі,

і не навярнуліся,

каб Я іх аздаравіў”.

²⁸Няхай будзе вядома вам, што да язычнікаў было скіравана гэтае Божае збаўленне, і яны пачуюць!» ⁽²⁹⁾

³⁰Жыў Павел цэлыя два гады ў нанятым ім доме і прымаў усіх, хто прыходзіў да яго, ³¹прапаведуючы Божае Валадарства і навучаючы пра Пана Езуса Хрыста без перашкоды і з усёй адвагай.